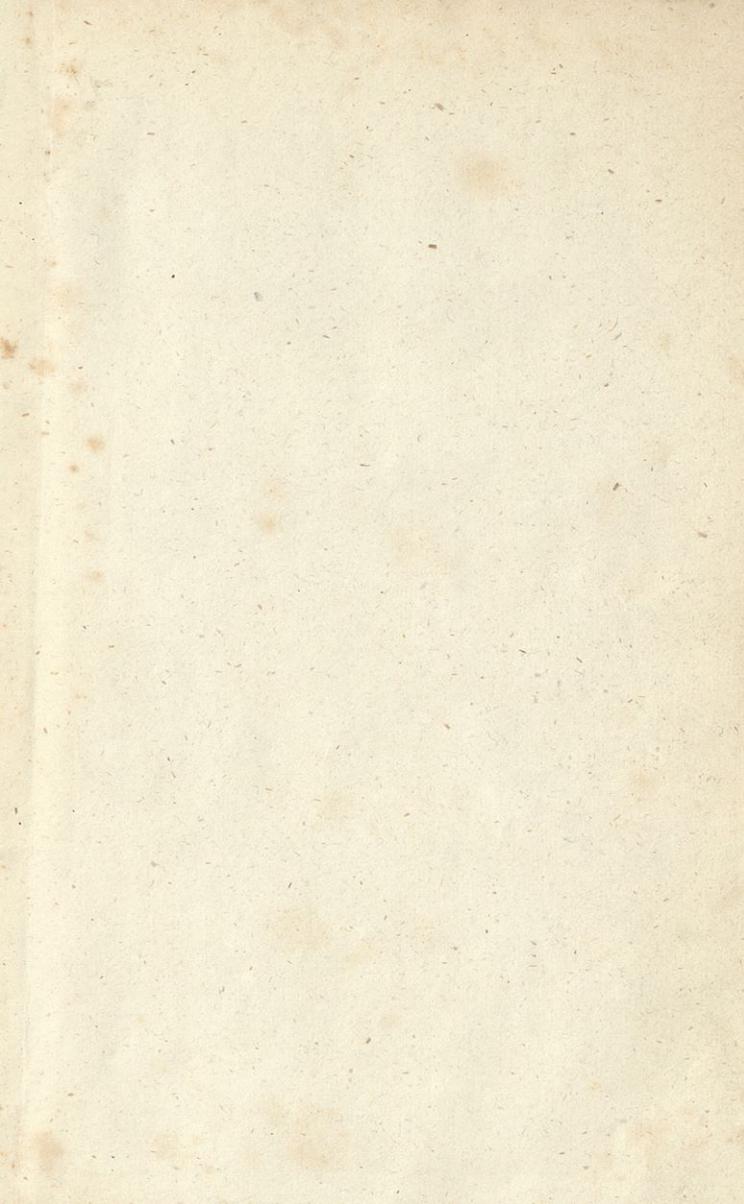

22141

22141. II. C. f. 2.

110.

Tomar del.

73.

Če ho gresžil si in soper nebo in soper tebe, nisi in
vreden dvoj sin imenovani biti. Luk. 15, 24.

Terpljenje pravizhniga

in

pokora grešnika,

s nekterimi

veznimi rešizami

v

sgledih in pergodbah;

nekaj od svete mafhe; pomen altarne naprave in zerkvenih barv, s molitvami per sveti mafhi, in poboshnostjo k Materi boshji sa spreobrnjenje grešnikov.

Špifal

duhoven Ljubljanske Škofije.

(S eno podobo.)

S dovoljenjem visokozhaftljiviga
Ljubljanskiga Škofijstva.

V Ljubljani. 1848.

V salogi in na prodaj per Janesu Giontini, bukvarji.

Topographical description

of the ...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

123456789

Predgovor.

Marsikteri smed kristjanov so pravizhno in spodobno shivéli, in shivé; vender jih mnoge nadloge in britkosti ftiskajo, takó, de jih kterikrat misel obide, de so od Bogá sapufheni, in se ne vedó tolashiti. Drugi so svoje dni flabo shiveli; sdaj pa, ko so se sposnali, ter se s Bogam spravili, jih Gospod savoljo poprejšnjih hudobij tepe; vender taki vezhkrat toshijo, de toliko terpljenja nikoli saflushili niso. Drugi uzhenike in spovednike velikrat po krivizi dolshé, de oni dolshnosti ojstré in presiljujejo, taki ljudje si prisadevajo ovrézhi besede vezhne Refnize, de „nebeshko kraljestvo filo terpi.“ Sopot drugi se motijo, in ménijo, de pokora ni nizh drusiga, kakor de se zhlovek svojih grehov pred spovednikam obtoshi, in zhe tudi nekoliko skesá, po tem pa, de je vse opravljeno — in dobro opravljeno. She drugim fkorej nobena rezh mànj mar ni, kakor spolnovanje boshje volje; shivé vùn no vùn v grehah, v ktere so se sakopali, in ne mislijo, kaj bo po tim, ko bo poslednja ura odbila. Sa take in enake je nekoliko naukov in sgledov po dobrih bukvah sbranih in tukej sapisanih, is kterih samorejo nekoliko rasviditi, kako naj se ravnajo v svojim stanu, kako naj od mnosih teshav in nadlog shivljenja mislijo, in kako potrebno je, zhe so saflhi, de se jaderno vernejo na pravo pot. Bog, daj tim verftizam obroditi kej sadu, ki ga tako mozhno od naf shelish!

Terpljenje pravizhnih. *)

Pokora je k svelizhanju potrebna. To je Kristus sam saterdil: *Zhe se ne spokorite, bote vsi poginili.* (Luk. 13, 3.) To je rezhenò vsim, rasloshno, in nikogar ne odlozhi. Bres pokore ni svelizhanja. Zelò nedolshni se morajo s sadolshenimi vred pokoriti, desiravno drugazhi kakor greshniki in savoljo drusih vsrokov.

Potrebno je, de naj pred sposnash in se preprizhash, kakoshno pokoro morajo nedolshni delati; sa tim pa bo govorjenje od pokore velikih greshnikov. Jesus Kristus je potrebnost pokore sa vse ljudi na snanje dal, ker per f. Luku (9, 23.) vsim ljudem govori: *Ako hozhe kdo sa menoj priti, naj sataji sam sebe, in vsak dan svoj krish sadene in gré sa menoj.* (Luk. 14, 26.) *Ako pride kdo k meni, in ne sov-rashi svojiga ozheta in matere, in shene in otrók, in bratov in sester, pa she tudi svojiga shivljenja, ne more biti moj uzhenex. In kdor ne nosi svojiga krisha in ne hodi sa menoj, ne more biti moj uzhenex.* Jesus hozhe rêzhi, de zhlovek mora perpravljén biti, zelò starfhe, ali forodovino sapustiti, ali se jim samériti, kedar to vikfhi dolshnosti tirjajo; s tim

*) Geistlicher Gewissensrath. Sim. Mich. Treuvé.

na snanje daje veliko satajevanje famiga, kteriga velikrat vera od kristjana hozhe imeti. Ravno to je uzhil s besedami: *Nebeshko kraljestvo filo terpi, in filni ga na-se potegnejo.* (Mat. 11, 12.) *Ali morejo svatje shalovati, dokler je shenin per njih? Prishli pa bodo dnevi, de bo shenin od njih vset, in takrat se bodo postili.* (Mat. 9, 15.) In na drugim kraji (Jan. 13, 15.): *Sgled sim vam dal, de ravno tako kakor sim jes vam storil, tudi vi storite.* In sopet (Mat. 5.): *Blagor ubogim v duhu; blagor shalostnim; blagor savoljo pravize preganjanim; blagor lazhnim in shejnim pravize.* Ravno te resnize naf preprizhati, govori f. Pavl (Galazh. 5, 24.), de tisti, *ki so Kristusovi, so svoje meso s njegovimi posheljivostmi vred krishali.* In desiravno je f. Pavl v f. kerstu sadobljeno nedolshnost ohranil, vendar pravi, (1. Kor. 9, 27.) *de svoje telo terdó dershi, in ga v hlapzhevanje sili;* (2. Kor. 4, 10.), *de Jesusovo satajevanje v svojim mesu nosi; de na svojim telesu Gospod-Jesusove rane nosi* (Gal. 3, 17.); *de trud in terpesh, lakot in shejo, pogostne poste, mras in nagóto terpi.* (2. Kor. 11, 27.) Tudi Tridentinski Sbor pravi, de zélo shivljenje kristjana je vedna pokora, in vidimo tudi, de zerkev od navadnjih satajevanj in postov nikogar ne odlozhuje.

Ako popraashujesh, zhimu f. pismo in katoljshka zerkev zelo nedolshne k pokori napeljuje, ker je viditi, de je pokora le greschnikam

potrebna, kakor sadnja deska, na kateri po popu ladije, kakor pravijo sveti Ozhetje, she isplavati samorejo? se ti mora odgovoriti, de is treh vsrokov ali urshahov.

Pervizh je tudi pravizhnim pokora potrebna; drugizh, fo oni gresnikam ljubesin in ufmiljenje dolshni; tretjizh, sgled Jesufov tudi pravizhnim veleva se pokoriti.

Pravizhnim je pokore treba, ne de bi sa grehe sadostvovali, ki jih niso storili, temuzh de bi se greha varovali, de bi se puntanju mesa soperstavili, in tiste otéli, ki jih je ta domazhi fovrashnik she premagal. *Sakaj mesó se punta soper duha; (Gal. 5, 17.) duh je fizer voljan, mesó pa je flabo. (Mat. 26, 41.)* Duh naf kvishko shene, mesó naf doli tlazhi. Ne delamo tiga, kar shelimò, ampak velikrat ravno nasprot. Zhe se kolikej temu nadlesnihu telefu streshe, se prezej spunta, in hozhe dufho njenim fovrashnikam isdati. Torej fo mu svetniki vojfko napovedali, in mu marsikaj perjetniga odrekli, zhefar poshelí, ker oni fo dobro vedili, de kdor po svojim mesu shivi, bo smerti v oblast padel, in de mora stariga, to je, gresniga zhloveka satajevati, kdor hozhe svojo dufho shivo ohraniti.

Ako ravno pa bi se pravizhni tudi od strani svojiga hudiga nagnjenja ne imeli nizh bati; bi mogli vender is ufmiljenja do svojih kerfhanfskih bratov pokoro delati. §. Apostelj Pavl pravi (1. Kor. 12, 26.): *Ako en ud nashiga telefa terpi, terpé vsi udje s njim. Vi pa ste telo*

Kristusovo in udje med seboj. Kakor, zhe je en ud bolan, vsi drugi udje pomagajo, de se osdravi; kakor oko njegovo rano usmiljeno gleda, in njeno globokost preudari, roka rada pomaga, in jesik po pomozhkih klizhe; tako bi mogli tudi pravizhni jokati, shalovati, se satajevati in sa sdravje moliti, kadar je greh ranil kteriga smed njih bratov. **Jesuf Kristuf** ni bil nizh sadolshen, vender je is ljubesni do naf veliko terpel in se satajeval; *savoljo nashih kriviz je hotel ranjen, in savoljo nashih grehov rastepen biti, de bi mi s njegovimi ranami osdraveli:* po ti nefkonzhni ljubesni se tudi mi ravnajmo, svoje terpljenje s njegovim fklenimo, de tako pomagamo svojim bratam se spreoberniti.

Tretje, sakaj se morajo tudi pravizhni pokoriti, je dolshnost, **Jesufu Kristufu** podobnim biti; in po besedah fvetiga Pavla (**Kolof. 1, 24.**) *na svojim telesu dopolniti, kar njegovimu terpljenju manjka.* Ref je sizer, de je **Jesuf** na svojim zhloveshkim telesu popolnoma spolnil vse, karkoli mu je bilo terpeti, in de je po vsi pravizi ino refnizi rekel: *Dopolnjeno je* (**Jan. 19, 30.**); vender pravi f. **Pavl:** *Dopolnujem na svojim telesu, kar Kristusovimu terpljenju manjka;* s timi besedami nam na snanje daje, de **Kristuf** sraven telefa, ki je bilo krishano, ima she drugo telo. To telo je njegova zerkev, in v fakh kristjan je eden smed njenih udov. Na svojim natornim telesu je on terpel le fkos **33** let svojiga shivljenja; na svojim duhovnim telesu pak, to je v svojih udih, on terpi od sa-

zhetka sveta, in bo terpel do njegoviga konza. Torej ga imenuje sveti Janes *Jagnje, ki je bilo saklano od sazhetka sveta.* (Škriv. rasod. 13, 8.) On je bil v Abelnu in Isaku darovan, v Noetu, Abrahamu, Jakopu in Joshefu, v Mosesu in v vsih pravizhnih noviga sakona preganjan. V vsih muzhenzih ali marternikih svoje zerkve je on saklan bil, in bo do konza zhasov terpel v vsih, kateri bodo savoljo pravize preganjanje terpeli. Torej pravi sveti Janes na drugim mestu v fkrivnim rasodenju (5, 6.), de je fredi fedesha vidil Jagnje stati, kakor bi bilo saklano. Vse terpljenje Jesufa Kristufa ni she tedaj dokonzhano, in njegovi pravizhni se morajo v terpljenje vdati, de bodo tako terpljenje svojiga Svelizharja dalje fkrivnostno opravljali. Le po poti krisha je on shel v svojo zhasht, nihzhe ne pojde va-njo po poti mehkushnosti. Šveti Pavl pravi (Rim. 8, 17.), *de smo erbizhi boshji, in foerbizhi Kristusovi, zhe le tudi s njim terpimò, de bomo s njim tudi povelizhani.*

Pa morebiti prafhash: Kako naj se pravizhni pokori, kateri je per svetim kerstu sadobljeno nedolshnost ohranil? Šleherni ti bo odgovoril, de pokori tazih ni treba tako ojstri biti, kakor grefhnikov. Njih pokora je: 1. Naj se prevelizih rasveseliz varjejo, ktere dusho sbégajo, de ni perpravna sa molitev in druge poboshnosti ali andohti. 2. Naj vse terpljenja, shalosti in teshave, ktere so filno grenke, in jih je neshtevilno, s ponishnim vdanjem v boshjo voljo prenashajajo. 3. Naj gorezhe opravljajo vse, kar

zerkev svojim otrokam sapoveduje; naj k boshji flushbi hodijo, kolikor je mogozhe; prasnike pofvezhujejo; pogoſto molijo; milovſhino fkaſujejo; radi odpuſtijo; naj fovraſhniko ljubijo ter jim dobro delajo. 4. De bolj ſamoto ljubijo in je iſhejo. 5. De koſiſtno, in pa ſa duſho ali pa ſa telo teſhko opravilo imajo. 6. De ſo bolnikam in ubogim poſtreſhljivi. 7. De ſe v jedi, pijazhi in ſpanji vſi poſheljivoſti odpovedo. 8. De ſe v oblazhilo in napravi vſe preſilne lepotije ſdeſhé. 9. De vſih ſvojih pozhutkov varjejo. **K** temu ſamore vſak pridjati, kar mu laſtna poboshnoſt veleva, de ſe le takó delezh ne puſti, de bi ſdravju ſhkodoval. Te pravila tudi ſveti Avguſhtin v liſtu do Probe daje. On piſhe ti imenitni goſpé: „*Ne miſli ſe frezhne ſavoljo tigo, de vſe imafh, zheſar je k veſelimu ſhivljenju treba, in ſi per obilnim bogafſtvu vſe lahko napravifh. ſposnaj, de vſe take rezhi ſo ſpremenljive in begózhe, in le tolikanj ſe jih poſluſhi, kolikor je potrebno, de ſdravje ohraniſh. To ti tvoje dolſhnoſti nakladajo, in Apoſtelj, ko prepoveduje teleſu ſtrezhi, prepoveduje tiſto, kar bi tudi naſhi poſheljivoſti ſtreglo. ſizer pa, on dalje pravi, bomo ſa molitev prezhudno mozh dobili, ako ſe ſraven tigo póſtimo, in drugazhi ſatájamo, de tako hudo nagnjenje ne le v jedi in pijazhi, ampak tudi v drusih rezhéh zhedalje bolj oflabimo; vender ſe v tim ne ſmemo tolikanj gnati, de bi ſi na ſdravji ſhkodovali.*“

Defiravno pa ni navadno, de bi pravizhni

v slo ojštrim telešnim pokorjenji shiveli, fo vendar savesani, takó kakor grešniki k snotranjimu pokorjenju. To pokorjenje je, de zhlovek svoje strašti in pošeljivošti šposna, in premaguje, fe k ponishnošti in pohlevnošti, k poterpešljivošti in ljubeshni persadeva, in na pošvetno švojiga duha ne navesuje.

Pokora grešnikov. *)

Grešnikam moram drugazhi govoriti, kakor šim govoril pravizhnim. Ne šmem jim nizh sakrivati. *Ne bom jim pod glavo vajšhniz in pod komolz blasin deval, de bi jim pomagat v grehu špati.* (Ezeh. 15, 18.) Nikaikor jim ne morem obetati, zhešar jim Evangeline obeta; in ne govoriti, de bodo bres pokore svelizhani, ali pa, de bo le s majhno pokoro opravljeno. Rezhi jim šhe le moram, kar šv. Evangelie govori: „*Štorite vreden šad pokore.*“ (Mat. 3, 8.) Ker, zhe je kdo tako nefrezhin bil, de je pošvezhujozho gnado švetiga Keršta, zhe tudi le s enim šamim šmertnim greham, špravil, je po nauku Tridenšhkiga Šbiraljšha ne more šopot dobiti drugazhi kakor s obilnim šdihovanjem in prisadevanjem. Moram jim s prerokam rezhi: *Štergajte švoje šerza, in ne švojih oblazhil. Špreobernite fe k Gospodu is šzeliga šerza s poštam, jokanjem in šdihovanjem. Obležite ši špokorne oblazhila, potre-*

*) Treuvé.

site si glavo s pepelam, in jokajte se, kakor se joka mati savoljo smerti svojiga sina. (Jer. 6, 26.) Rezhi jim moram s Jesufam Kristufam: *Zhe se ne spokoritè, bote vsi poginili. (Luk. 13, 3.)* Zhe pa prafhafh; kaj se pravi pokoro delati, ti odgovori Tertulijan: *Pokora je uzheniza, ki uzhi greslnika uzhenost ponishnosti, ki pishe, kako naj shivi, de bo jeso boshjo utolashil, ki zelò njegov shivesh in oblazhila v spodobnost spravi.* Ona mu vedno spokorni shakelj in pepel (ponishnost) sapoveduje, in vleva lepotizhenje shivota puftiti v nemar. Vleva mu v nar obzhutljivshi bolezhini in fkefanji grehov shalovati, vlak dan s folsami na nje mifliti, in se neprenehama persadevati jih popraviti. Ona mu fuh kruh in zhifto vodo v shivesh nudi, in de bi mu gorezhnost ne opefhala, mu ukasuje se postiti, sdihovati, jokati, nozh in dan k Bogu klizati. Desiravno pa to pokoro grenko pred ozhi ftavim, ona vender zkloveka pòshivi, kteriga ponisha; ona ga opravizhi, ker ga filì, de famiga febe obtoshi; in ona ga odveshe, ker ga fhtrafa. Ob kratkim: ojftrajshi ko bosh fam do febe, bolj ti bo Bog milofljiv. Šv. Ziprijan ti bo odgovoril, de tifti te goljufá, ki rezhe: Rane, ki jih greh dufhi savda, se lahko in bres velike nadlege osdravijo. Odgovoril ti bo, de se to pravi, lashnjiv, fhkodljiv in umorljiv mir dati, zhe te kdo pred dolgo in sadoftno pokoro odveshe; sakaj pifano je: *Pomni, kako globoko si padel in pokoro delaj.* Prenaglo odvesati, pravi ta veliki Švetnik, se ne

pravi, grefhnika osdraviti, ampak ubiti. Še pravi, ga sadú obropati, kteriga bi bilo upanje vezhniga shivljenja v njem rodilo; fe pravi, dervo s korenino vred iskopati; fe pravi, ladijo, ki she v savetje gre, v morfke pezhine nasaj pahnti; fe pravi, ljudi, ki so she takó bili padli, v poprejfhnje bresno nasaj pahnti, de jim nizh vezh ne bo pomagati. Od grefhnikov, ki so nekaj manj kakor malikovanje, kurbarijo ali prefheshftvo pregrefhili, fe pokorjenje tirja pravni zhaf, in she le po dolgi fkufhnji fe odveshejo grehov. Savoljo terdniga vsroka je s velizimi hudodelniki ravno tako delati. Š. Ambrosh ti rezhe, de kdor hozhe pravo pokoro storiti, fe mora fvetu odpovedati, manj fpati, kakor natora tirja, med fpanje vfako nozh folse in sdihljeje mefhati, velik del nozhi v molitvi dopernefti, — ob kratkim: de tak zhlovek mora tako shiveti, de posvetnimu shivljenju odmerje, famiga febe sataji, in fe vfiga v drusiga zhloveka fpremeni.

Is naslednjih befedi bofh vidil, kako ojstra je bila pokora prvih kristjanov:

„Hozhem,“ pravi fv. Ambrosh, „de grefhnik odpufhanja svojih grehov upa, vender takó, de ga v joku profi, in njegovi fokristjanje tudi s folsami sa - nj perfstopijo; de, potim, ko mu duhovftvo sprejetje v obzhino fвете zerkve dvakrat, ali trikrat odrezhe, in vshivanje svetih sakramentov prepové, on to sadershevanje svojimu flabimu pokorjenju in svoji lastni mlazhnosti perpifuje; de on potim svoje sdihovanje in mertvenje dvakrat bolj poprime, sopet pride, fe vno-

vizh vérnim k nogam vershe, jih objame, kufhuje in s svojimi folsami mozhi, in tako Jesufa (takorekozh) perfili, de mu rezhe besede, ki jih je govoril ozhitni gresfnizi v Evangelii: *Veliko grehov ji je odpushenih, ker je veliko ljubila.* Posnal sim spokornike, pravi on dalje, kateri so v jokanji svoje oblizhje prafkali, ki so se jim od obilno tekozhnih fols zele gerbe po lizih delale, ki so fkorej vedno na tleh leshali, in so se vefelili, ko jih je kdo pohodil; ki so se vun in vun postili, in v tim takó obledéli in f-hujfhali; de je bilo v njih obrasih podobo smerti viditi.“

Šv. Krisostom pravi, „de pokora je utrudljivo umiranje, de je sadnja deska, ki je fhe ostala od rasbite ladije.“ Pravi, „de ona je kratek pekel, svelizhavno fhkripanje s sobmi, shivljenje polno terpljenja, vedna folsna daritev.“ Šv. Avgufhtin pravi, „de vsak greh mora fhtrafan biti. Ali ga ti,“ pravi on, „sbrifhesh s pokoro, ali ga bo pa Bog s svojim mashevanjem sbrifal. Ako si ojster do samiga sebe, bo Bog voljan do tebe. Ni dosti, drugazhi shiveti, in stare pregrehe sapustiti; treba je verh tiga v spokornim duhu shalovati, ponishno sdihovati, s fkruhlenim ferzam se kefati in grehe obshalovati, blishnjimu ufmiljenje fkasovati, in tako boshji pravizi sadoftovati. Práv spokornik vedno misli, kako bi vsako hudo, kar je storil, sam na sebi fhtrafal, in manj ko sam sebi pregleda, bolj se mu je nadjati odpushenja od tistiga, zhigar pravizhni in strafhni sodbi noben hudodelnik ne odide.“

Šv. Hieronim pravi, „de dusha, ktera te-

sho svojiga greha zhuti, nizh boljshiga ne sheli, kakor britkoſti pokore. Ona govori ſvojimu nebeſhkimu sdravniku: Shgi in reſhi kakor globoko hozheſh v moje rane. Perpékaj moje meſó, ſafajaj va - nj, in upokóji s bolezhinami pokore moje nagnjenja. S ſvojimi laſtnimi rokami ſim ſi ſavdal rane; moram tedaj tudi bolezhine, vreso- vanje in druge muke voljnó terpeti, ker ſo mi potrebne, de ſe popolnoma osdravim.“

Šv. Pazijan pravi, „de pokora je v mertvenji meſa, v sdershanji kratkozhaſov, v sani- zhevanji bogaſtva, v vednim trudu; de, kdor hozhe bres truda in joka pokoro ſtoriti, ne vé, de pokora bres tih dvéh rezhi ni nizh. Ker, ko bi pokora bila igrazha in kratkozhaſ, bi bili ljudje s tim le vnovizh v greh vabljeni. Nika- kor ne,“ pravi ta ſveti ozhak, „pokora ni igrazha, ſakaj ona ſpokorniku naklada ſilno teſhke dela, mu ukasuje meſó krishati, sdihovati — in — folſe prelivati.“

Neki ſtar zerkvéni uzhenik pravi v bukvali, ki jih ſvetimu Avguſhtinu pripifujejo, „de ſpokor- nik ne ſmé nikdar miſliti, de je tiſto, kar je ſtoril, ſhe doſti, mu uſmiljenje perdobiti.“ Pravi, „de ſe mora na tihim vedno pred Bogam framovati, de je tako mlazhin in tako maloſerzhen. Keſanje ali grevinga, in terpljenje njegovo naj le s ſmertjo jénja. Šveti Apoſtelj Pavl je dobro vedil, de ſo mu grehi per ſvetim kerſtu bili ſbrisani, in vender je vſak dan ſavoljo njih ſhaloval; kaj je tedej nam drusiga ſtoriti, kakor ſhalovati in sdihovati — ?“

Šveti Zesari pravi, „de zhlovek, kateri je smertne grehe dopernafhal, se jih mora s jokanjem in sdihoivanjem, s vednim postam, in s almoshino spokoriti, ktera ga ref terdo ftane.“

Šveti Gregori papesh pravi, „de nizeh ne pomaga se grehov mafhniku spovedati, ako po spovedi spokorne dela ne nastopijo.“ Pravi, „de si moramo praviga spokorjenja le tiftiga mifliti, kateri si persadeva fvoje grehe s spokorjenjem sbrifati, po tim ko se jih je spovedal, s takim spokorjenjem, de je njegova ojftroft in britkoft permerjena velikofti grehov.“ On pravi: „Kakor je Šin boshji nekđaj drevó s takó lepim perjem preklel bil, kér ni fadú imelo; ravno takó on sunanjiga perja spovedi bres fadú spokorjenja ne bo sprejel. Kakor sadolshéni s tim, de novih dolgov vezh ne dela, fhe ne plazha ftarih; tako grefhnik jése boshje fhe ne utolashi s tim, de jénja hudobno shiveti; ampak mora tudi fovra-shiti vfo posheljivost, ter savolj grehov shalovati in sdihovati. Ne, kakor de bi Bog imel veselje nad nafhim shalovanjem, temuzh, ker moramo mi fvojo dufhno bolésin s tazimi sdravili pregnati, ktere fo nafproti greham. Kdor se je te-daj s prepovedanimi perjatli pregreghil, naj se fhe perpushenim odpové; in kdor je od fladnofti mefniga poshelenja sapanan bil, ne more drugazhi osdraveti, kot s britkoftjo pokore.“

Šveti Bernard pravi: „Ko bi spokornik imel jafne ozhi ferza, de bi vidil, kako velika je hudobija smertniga greha, bi ne mogel nobene merve kruha fnefti bres folsa. In de se pravi

spokornik nobene rezhí ne brani, zhe le vé, de bi s njo samogel boshjo jeso utolashiti.“

Šveti Tomash pravi: „Prava pokora nima konza. Ona v ferzu spreobrnjeniga grešnika naredi rano, ktera se le s smertjo sazeli. Kolkorkrat se svojih grehov spomni, se joka in sdihuje, shaluje, trepetá. Vedno se mu sdi, kot de bi ga valovi boshje jese hotli potopiti.“

Vesoljni Tridentski Sbor pravi: „Boshji pravizi bi ne bilo pristojno, ko bi Bog po kerstu storjene grehe tako lahko odpušhal, kakor une, ki jih je kdo pred kerstam nad sabo imel, ker leté nevednost smanjšuje, leune pa (namrežh lastne) tavshent okólishin samore svikšhati. Kdor po kerstu pade; kdor, potim ko je pot refnize sposnal, in boshji dar okufil, se ne boji ga s nogami pohoditi, tempelj svetiga Duha v febi podréti, in svetiga Duha v svojim ferzu ugafiti, se ne more v svoj poprejshnji stan poverniti drugazhi, kot s mnogimi folsami in s trudnim persadevanjem: takó, de so sveti Ozhetje dober vsrok imeli pokoro trudno umivanje (kerst) imenovati. Torej sapoveduje ta zerkveni sbor vřim spovednikam, grešnikam take pokore nakladati, ki so s velikostjo greha v enakoméri, in rezhe, de se mařniki tujih grehov deleshne delajo, kteri sa teshke prelomljenja majhne sadoštenja nakladajo. Pravi, de ljudi je le s prezej teshko pokoro mozh v bersdi obdershati; de samoremo svoje hudobne navade le s deli satreti, ktere so jim nasproti, in de bomo jeso boshjo utolashili le, zhe spokorne dela

opravljamo, in se krishujemo, de se Jesufu Kristufu krishanimu podobne storimo.“

Ne bilo bi konza, ko bi hotel vse popifati, kar so Švetniki od potrebe pokorjenja govorili. Ko bi pa s he le sglede njih pokore popifoval, bi bili vezhi del vsi kristjani sidanjih zhafov oframoteni, ki so tako predersni v greh in tolikanj plashni pokorjenja. Ne ravnaj se po tazih, ljubi kristjan! Ogibaj se tiga spazheniga saroda in otmi svojo dusho. Savarvaj se proti strashnim fhtrafigam, s kterimi ti shuga praviza boshja, zhe se ne spreobernefh. Delaj pokoro, dokler morefh, in kolikorkoli morefh. Ne persanashaj nefrezhni-mu mesu, ktero te je k marfikteri napaki sape-ljalo. „Kolikor se je nafladovalo, toliko mu sav-dajaj martre in terpljenja.“ (Škriv. rasod. 18, 7.) Štrahuj ga s postam, zhuvanjem, s fpokor-nimi oblazhili, s delam, samoto, milovfhino, in s vsm, kar ti flushi, de utolashih Šodnika, kteri se je soper tebe po pravizi rasferdil. Vse to pa delaj po svoji mozhi. Švojiga trupla ne smefh mo-riti, pa mu tudi ne prevezh persanashati. V delu kerfhankiga satajevanja ali mertvenja se je fizer vsiga nespametniga varovati, pa se tudi, po be-fedah svetiga Pavla, *modrost mesa* ne sme pre-vezh poslufhati, *ker ni podloshna postavi boshji.* (Rimlj. 8, 6.) Nafha spazhena pamet v sidanjim stanu nafhi lastni ljubeshni vse prevezh po volji dela; torej ni, de bi ona sodila, kako naj nero-din greshnik rasshaljenimu Bogu sadoftuje. Ona po svoji termi savershe, kar bi mogla poterditi, ko bi se refnize dershala, in luzh svetiga Duha

naledovala. Le tiga ne posabi, de na semlji je pokora namesto pravize boshje.

H konzu ti moram fhe v tolashbo rezhi, — de nefrezhe, revfhina, bolesni, boléhanje, pušto in teshavno prefkerbljenje febe in svojih, red v napravi shivljenja, zhe ravno ne preslo ojster, pa vselej enak in praven; famota, molitev in druge enake dela, fkos zelo shivljenje; ogibanje perleshnoft greha, in fploh, shivljenje sgoli na Boga obrazhano in ravnano, zhe je she s drugimi ojstroftmi fklenjeno, ali pa savoljo pomanjkanje mozhi, ne; — vse te rezhi fo pomozhki vredno pokoro delati pred oblizhjem tiftiga, kateri naf bolj fodi po nafhah ferzih, in po nafhi ljubesni, kakor po sunanjih delih.

Vezhne refnize v sgledih. *)

Zerkvene sgodbe nam perpovedujejo, koliko fpokornikov in bogabojezhnih kristjanov, ko fo fposnali nezhimernoft vsiga pofvetniga, je sapuftilo zhloveshko drushbo, ter fo se v puhavo podali, de fo ondi v tihim miru vezhne refnize premifhljevali, in se svoj shivi dan le sa prihodnje shivljenje perpravljali. Odlozheni od sveta, fo v dúplih in pezhinah, kakor v grobih, prebivali, in se nifo s drugo rezhjo pezhali kakor s miflimi: „de fmert je gotova, de pa noben zhlovek ne vé, kedáj, kje, in kako bo umerl; de

*) Kotolicka misionárnj-knjžka; ve Vjdni 1842.

flehern migljej nafhiga shivljenja bi utegnil biti poslednji, de bo zhlovek per ti prizhi, ko se du-fha lozhi, od Boga sojen po vsih mislih, bese-dah, in delih, ktere edine bo seboj vsel; in de bo od vsih mogel ojster odgovor dati, de po tim shivljenji, ki tako hitro mine, nastane vezhnost, ktera konza nima, in bo vezhno frezhna in bla-shena, ali vezhno nefrezhna in prekleta, de smo sgoli in edino sa to na fvetu, de svelizhamo svoje dushe, in de, zhe ta zil sdaj sgreshimò, se bomo vekomej kéfali, de en sam smertni greh je v stanu naf vekomej nefrezhne storiti; de greh edini je tedaj nar vezhi, in prav sa prav, on sam edina nefrezha nafha.“ Napolnjeni s takimi globokimi mislimi so zeze nozhí prezhuli, se postili, nosili shimnate oblazhila, vfakorfhino pokorivno orodje jim je moglo v pomozh biti, de so teló pod pokorfhino duha ohranili. Njih shivesh so bile korenine in shelifha, in k vezhimu fkorje kruha, ktere so s folsami mezhili. In ko so se zhes dvajset, trideset ali fhe vezh let taziga shivljenja konzu blishali, so fhe proprafhevali eden drusiga: „Kaj se ti sdi, perjatel! ali mi bo Bog odpustil? Kako mislish, ali bo imel Bog usmiljenje s mojo dusho? Ali menish vender, de bom ob smertni uri imel kako potolashbo? Ali bo vender vezhni fodnik omezhil ojstroft svoje fodbe? Ali smem faj upati, de bom odshel grosi nefrezhne vezhnosti, de bom délesh med isvo-ljenimi dofegel?“

Kakofhne misli! kakofhni sgledi! pa tudi kakofhno ozhitanje! zhe svoje mehko shivljenje

pregledamo. Dobro premisljimo to. K takim ne-
navadnim rezhém mi nisimo sizer poklizani, ktere
tirjajo posebne gnade boshje; vender smo vsi
bres raslozhka poklizani k duhu pokore, bres
kteriga ni svelizhanja: ker „zhe se ne spoko-
rite“ — pravi vezhna modrost — „bote vsi po-
ginili.“ Mi smo poklizani, najpred boshjiga
kraljestva in njegove pravizhnosti iskati; svojiga
ferza na svet ne navesovati, teló krotiti, in ga
v pokorshino duha vganjati, in s straham in tre-
petam delati delo svojiga svelizhanja. Pa le ma-
lo smed vsih tih rezhí delamo. Sveti spokorniki,
kakor se bere, so take dela dopernashali, ka-
korshne se od nas she ne tirjajo, desiravno niso
drusiga Evangelija k svelizhanju imeli, kakor
mi, niso drugimu Bogu flushili, kakor mi, tudi
niso imeli drugazhneji vezhnosti upati ali se je
bati, kot je nasha. Odkodi tedaj tako zhudin
raslozhik med nashim in njih shivljenjem? Oni
so imeli vero, ktere nam manjka, savoljo tiga
so bili fkerbni sa svoje dushe svelizhanje; mi
pak — ga v némar pufhamo. Oni so premislje-
vali nekonzhno velikost boshjo, ostudnost greha,
negotovost smertne ure, grosno globokost boshjih
fklepov in sodbe, vezhnost vsak trenutek se bli-
shajozho — vezhno blasheno, ali pa vezhno ne-
frezhno; mi pa — se branimo na tako visoke re-
zhí zhaf obrazhati; ob kratkim: Oni so shiveli
kakor svetniki, mi pa kakor posvetnjaki.

Premislhlujmo to, dokler zhaf imamo. En-
krat bo nas to tolashilo, de smo do zhafa pre-
mislhljevali. Bolj ko bomo to premislhljevali, ve-

zhi bo dobizhek, ki bo nam is tiga premifhljevanja vezhne zhafe tekell.

1. Svelizhanje dufhe.

Šlushil je fvoje dni zhlovek zeli zhaf shivljenja per enim famim imenitnim gospodarji. Na sadnje ga bolesen opade, in smert je pred durmi. Njegov gospodar, ki ga je slo slo obrajtal, bolnika obifhe, in ga najde v nar vezhi nevarnosti leshati; — toliko, de fhe pojemal ni. „O ko bi ti jest mogel kej postrezhi!“ — rezhe gospod — „fvésto me profi, karkoli hozhesf, in ne boj se, de bi ti jest kej odrekel.“ — „„Moj gospod in dobrotnik,““ — rezhe na to bolnik — „„v takim ftanu te ne vém drusiga profiti, kakor le ene fame rezhi: *Perdaljshaj mi shivljenje le sa zhetert ure!*““ — „Ta rezh“, odgovori gospod, „je v boshjih rokah; profi kej drusiga, kar ti samorem dati!“ — „„Gorjé mi,““ pravi bolnik na to, „„petdeset let fim timu gospodu flushil, in sdaj mi shivljenja fhe sa zhetert ure ne more perdaljshati. Oh, ko bi jest bil fvojimu Bogu tako sveftó flushil, on bi mi ne dal le zheterti ure, ampak zelo frezhno vezhnoft!““ — To isgovorivfhi isdihne fvojo dufho.

Šrezhen on, ako je ta nauk, s kterim je drugim nezhimurnoſt pofvetniga in potrebnost sa dufho fkerbeti tako lepó pokasal, v fvoj laſtni prid obernil!

Ali fe nam ne godi ravno takó? — Sgubimó fe in sabredemo v flushbo fveta, in vfe mozhi le njemu darujemo; ko pride pa nafha sad-

nja ura — kaj nam svet stori? in kaj nam ostane od tiga, kar smo sa svet delali, ako poleg tiga samudimo Bogu flushiti, in fkerbeti sa svelizhanje svoje dushe? Premislimo in preudarimo to bolj na tanjko, kot se je dosdaj godilo, in rezimo: Jest hozhem svelizhan biti, in zhaf shivljenja, kar ga fhe imam, v svelizhanje obrniti! Dosdaj sim bil sa to slo neskerben. Velika frezha same, de mi Bog zhaf milosti fhe ponuja, de samorem na to misliti.

2. Greh.

Arkadi, krivoverški zefar v Zarigradu ali Konstantinopeljnu, je bil nad fhkofam tistiga mesta, svetim Janesam Slatoustim tako ferdit, de je nekedar v nar hujshi togoti rekel v prizho nekterih svojih dvornikov: „Kakó bi se jest vender samogel smashevati nad tim fhkofam?“ Dvorniki so mu bili hitro perpravljeni s svojim svetovanjem. Rezhe mu prvi: Špodi ga is domazhije, de ti nikdar vezh pred ozhí ne pride! — Drugi mu svetuje: Vsemi mu premoshenje! — Tretji: v shellesje ga vkuj, in v jezho s njim! — Zheterti prasha zefarja: Ali mar nisi sam gospodar? daj ga umoriti, in takó si ób-nj. — Eden pa smed njih, ki je bil bolj prebrisan, je rekel: „Vsi se motite, to niso nikakorshini pomozhki, se nad fhkofam smashevati. Kam ga hozhete is deshele gnati, ker je zela semlja njegovo domovanje? Vsemite mu premoshenje; ga bote vseli ubogim, in ne njemu. Versite vklenjeniga v jezho; bo svoje okove kusheval, in se frezhniga shtel. Ob-

fodite ga k smerti, mu bote odperli nebefa. Vsi-
ga tiga ne, moj gospod! — rezhe dvornik —
ampak zhe se zhefh smashevati nad njim, vesh
kaj stóri: *Greshtiti ga persili.* Jef tiga mosha
posnam, on se ne boji nobene rezhi, kakor le
greha samiga.“

Premisljimo to in k ferzu si vsemimo! S gre-
ham ne moremo nikdar in nikakor v nebefa,
nasho ljubo domovino, priti. Greh in sizer en
sam smertni greh, sa kteriga nismo pokore sto-
rili, nas prodá v vezhno terpljenje in shalovanje.
Preudárimo to, in posabímo vse drugo, de bomo
to samogli prav premisliti. *Kakor pred oblizh-
jem gada, beshi pred greham.* (Pridig. 21, 2.)
— *Ozhe! greshtil sim soper nebefa in soper
tebe!* (Luk. 15, 18.) — *Sposnam svojo hu-
dobijo, in moj greh je vedno soper mene.*
(Psl. 50, 5.) — *Odvorni svoje oblizhje, o
Bog! od mojih grehov, in vse moje nepravos-
ti sbrishi.* (Psl. 50, 11.)

3. Šmert.

Mlada gospá, — bila je slo rasumna in
s vsimi lastnostimi bogato obdarovana, ktere ta
spol povsdigujejo, — ta tedaj se je snajdla veli-
ko pred na konzi svojiga shivljenja, kakor se je
sama nádjala. V sazhetku bolesni so ji perkri-
vali nevarnost, v kateri se je snajdla, kakor se
is napzhniga ufmiljenja, in preokufhene meh-
kushnosti, slasti per gosposkih rado sgodí; ko je
pa bolesen le hujshi bila, so bili persiljeni, ji to
povedati in jo opomniti, de naj svojo vest ozhisti.

Ta novóft jo je is perviga spreletela in oftrafhila, milóft boshja pa in fвета vera fte ji nove mozhi dale; dobrovoljno je fvoje shivljenje Bogu v roke srozhila, in fama profila, de bi bila fkorej previdena s fvetimi Sakramenti. Ko fe je bila she k fvetimu Obhajilu perpravila, je nekterim fvojih prijatliz narozhila, de naj k nji pridejo. Ravno ko je imela prijeti poflednje Sakramente, fo perfhle. Tedaj jim ona s umirajozhim glafam rezhe: „Prijatlize! profila fim vas, k meni priti, de vam pokashem nezhimurnóft pofvetnih rezhi. Glejte, v takim-le ftanu fim, vsemite fi k ferzu, v prid fi ga obernite, in uzHITE fe posnati tiga fвета revfhino. Oh preljube moje! ko bi pazh vé mogle viditi vse rezhi per tifti luzhi, per kateri jih jéft sdaj vidim; vfa flepíja in mamljenje fedanjiga shivljenja bi pred vafhimi ozhmi sginilo, in fposnale bi, kako dobro, kako prav in potrebno je, *famimu Bogu flushiti*. — Moja ura je perfhla, tudi vafha pride; ne zhakajte tedaj, de bi fe fhe le, ko pride, k fmerti perpravljale. — Poflednjizh v tim shivljenji vaf vidim — poflednjizh s vam govorim, in vaf prosim, molite sa me; kedar ufmiljenje dofeshem, kteriga fe nadjam savolj Jefusoviga saflushenja, tudi jes per Bogu vaf ne bom posabila.“ — Prejela je fвете Sakramente in bersh potem v Gospodu saspala. — Te befede fo globoko v ferze fegle vfm, ki fo jih flifhale, in fo svelizhaven fad rodile. O de bi pazh tudi v naf svelizhavno premifhljevanje obudile!

4. Vezhnost.

Neki flovezh malar je bil svoje dni od drugiga malarja obiskán, kateri ga je takó-le poprašal: Kakó je to, de ti, ki si tolikanj flovezh malar, tako malo malarij namalash; jest pa sim tako delezh sa teboj, in vender v kratkim toliko namalam? „To je tako“ — je uni odgovoril — „ti málash sa ta zhas, jest pa sa vezhnost.“

Kako lep je letá nauk! — Mi vsi imamo lize ali obras smalati, kteriga imamo pred seboj; sakaj kristjani smo, in zhe shelimo med isvoljenimi Jesufa Kristufa biti, kateri je lize in podoba vsih isvoljenih, moramo njegovo podobo v svojim ferzu malati in jo vùn no vùn popravljati, de bo njemu smiram bolj podobna; dan na dan moramo nad to podobo delati, ker dobro nam je vediti, de do smerti mora ona dodelana biti. Moli-tev svestó opravljena; vsak bogabojezh sdihljej; milovshina ali almoshina potrebnim dana; odvernjenje brata ali sestre od shaljenja boshjiga; satajevanje prevsetniga duha, in mertvenje puntarskih pozhutkov; prenáshanje teshav v duhu pokore is ljubesni do ljubiga Jesufa; — te in take dela so barve, ktere Jesufovo podobo v tvojim ferzu lepszajo, in jo bodo tudi do smerti popolnoma dodélale, de jo v vezhnost seboj ponefesh, — le nikar se sdaj ne utradi.

Ker nam ta velika refniza ferze preshine, moramo sanaprej tudi ravnati in shiveti, kakor taki, ktere vera na vezhnost uterdi, jim upanje vezhnosti mozh daja, in ob kratkim: kakor taki,

ki so sa vezhnost stvarjeni. O, Bog hotel, de bi vezhnost sa naf bila blashena!

Kristjan! vezhkrat to premishljuj in rezi sam per febi: Vezhnost je vezhna! — Sa vezhnost sim ustvarjen! — Morebiti sim she bliso — morebiti she na vratih vezhnosti! — Kaj bo s meno v vezhnosti? — Zhaf mi je dan le sa to, de bi si saflushil frezhno vezhnost. — Vezhni Bog vé, morebiti si, odkar shivim, nizh she sa vezhnost saflushil nisim? — Le hitro h kerfhanfkimu shivljenju, dokler se shivljenja nit ne uterga!

Odlafhanje Pokore.

*Ne odkladaj od dne do dne se k Bogu ober-
niti! (Prid. 5, 7.)*

Povfodi je viditi grefhnikov, ki v pregrehah shivé, v pregrehah gnjijejo, in per tim smirej rekó: de se bodo she enkrat spreobernili; ne vé m, ali mislijo, de jim k temu ne bo nikoli zha fa smanjkalo, ali kako? To je smotnjava in saflepljenje, ktero je she grosno veliko duhf pogubilo, in jih pogubljuje — de bi takó ne — v fakh dan! — Grefhnik, ne norzhuj vezh! zhe she odloshifh pokoro, se postavifh v nevarnost, nikdar se ne spreoberniti, in vekomej savershen biti. V sveti veri nikjer nizh ne najdes h, kar bi tvoje upanje poterdilo, ki nespametno pokoro odlafhaf h; temuzh vse vse ti klizhe in shuga, de si v naj vezhi nevarnosti. Vse, kar v veri imamo, mora takimu grefhniku strah in trepet sav-

dajati. Štrafhni so isreki, grosenja, podobe in sgledi svetiga pisma — vse is vere je sa njega kakor svon, ki ogenj bije, vse v imenu boshjim na njega vpije: **Ne odkladaj! ne odkladaj!**

Poslufhaj strafhne glase vezhne resnize: *Ishite Gospoda, dokler se more najti. (Is. 55, 66.) Hodite, dokler imate luzh, de vas tema ne obide; in kdor v temi hodi, ne vé, kam gré. (Jan. 12, 35.) Tudi vi bodite perpravljani, ker ob uri, ko se vam ne sdi, bo Šin zhloveka pershel. (Luk. 12, 40.) Danes ko saslishite njegov glas, ne uterdite svojih serz. (Pl. 94, 8.)*

Poslufhaj strafhno grosenje vezhne resnize: *Iskali me bote, pa me ne bote najdli. (Jan. 7, 34.) Ker ste se soperpostavljali, ko sim vas klizal, se bom tudi per vashim pogubljenji smejal, in sasmehoval vas bom, ko bo vas sadelo, zhesar ste se bali, ko bo perderla nad vas nagla nefrezha, in bo pogubljenje kakor vihar perlomilo, ko bo pershlo nad vas terpljenje in stiska. Tedaj me bodo klizali, pa jih ne bom uslishal. (Preg. 1.)*

V svojih grehik bote umerli. (Jan. 8.)

Poslufhaj permére ali prilike: *Dan Gospodov, kakor tat, po nozhi pride; sakaj kedar porekó: mir je, — tedaj bo naglo pershlo konzhanje zhes nje. (1. Tef. 5.)*

Poslufhaj strafhne popise: *Ko bi trenil, sa sveti blisk, pa beshi in sgine; to je podoba tvojiga shivljenja; danes si na tim svetu; jutri v vezhnosti. Kakor blisk pride od sonzhniga ishoda, in se posvéti do sahoda: tako bo tudi*

prihod Šinü zhlokoviga. (Mat. 24.) Šekira je she drevesam v korenino nastavljena. Vfako drevo, ki ne stori dobriga sadu, bo isfekano in v ogenj versheno. (Luk. 3, 9.)

Poflufhaj strafhne podobe: Nespametne devize fo saspale, ko fo shenina perzhakovale; o polnozhi pa pride; oné profijo, de bi jih sprejél, pa fo odvershene s besedami: „*Ne posnam vas!*“ — Hlapez, ki je bil Gospodov talent saskopal, je bil svésan in v sunanje temé vershen, kjer je jok in fhkripanje s sobmi. (Mat. 25.) Poflufhaj strafhne sglede: Esav je prodal svoje pervenstvo. Sopot ga hozhe imeti, pa she je posno; — blagoflov je sgubljen sa vselej. — Umirajozhi Antijoh profi, sdihuje v strafhni bolesni. — Njegovo ferze pa ni bilo refnizhno; on profi odpuštenja, pa ga ne dofeshe: *Molil je hudobnesh k Gospodu, od kteriga ni imel dofexhi usmiljenja. (2. Mak. 2.)*

Povej, saflepljeni grefhnik! kaj je po tih besedah svetiga pisma tistim perzhakovati, ki fo bili zeli zhaf shivljenja gluhi sa boshji glas; ki fo boshji gnadi terdovratno soperftali; ki fo glas, ki jih je k pokori opominjal, udufhili; ki fo svetiga Duha v fvojim ferzu shalili; ki fo sveti Refhnji Kervi nezhaft delali; ki fo soper vse opominjanje vesti fvoje ferze uterdili? Zhesa drusiga jim je perzhakovati, kot, ker s fvojim obrazhanjem odkladajo, — de nikedar pokore ne bodo storili, de bodo nespokorni umerli, in — pogubljeni.

Gorje nefrezhnimu grefhniku, ki si tiga ne vsame k ferzu! —

Bi utegnil kdo rezhi: Rasbojnik na krishi fe je fhe le v smerti spreobernil, sakaj bi tiga tudi mi ne upali? „To je bolj zhudesh, kot sgled“ pravi sveti Avgufhtin. Šmešh pa tudi ti, o grefhnik! tak zhudesh milofti boshje perzhakovati? ali fi ga vredin? — Ref je, uni rasbojnik fe je bil spreobernil; pa to je edini sgled, ki fe najde v svetim pifmu. Pa kje fe je spreobernil? Vfhriz umirajozhiga Jesufa, s njegovo nar svetejshhi kervjo ofhkropljen! — Oberni pa, o grefhnik! ozhi tudi na levo stran, in glej, kako hudobni rasbojnik umira v grehu in v boshjim ferdu — pred oblizhjem Jesufa Kristufa! Ne posabi tiga; ne dremli v goljufnim pokoji, ampak sbudi fe, sazhudi fe veliki milofti boshji, ki te fhe ni vekomej sa- vergla, hvali jo svoj shivi dan, in pokoro delaj! Ravno danef, ko to pifhem, je umerl mlad zhlo- vek med dvajsetimi in tridesetimi leti, bres sve- tih sakramentov. Nifim veliko flifhal od njega; pa to, kar fim flifhal, je shalofno: Štarfhev ni fposh- toval, in je fizer tako puhujshljivo shivel, de ljudje sdaj pravijo: „Kakorfhino shivljenje, taka smert!“ — Per velikonozhni fpovedi she dve leti ni bil; sdaj po duhovnim nagovarjan, bi fe bil fpove- dal, pa predenj fo s svetimi sakramenti k njemu perfhli, je bil bolnik — v vezhnosti.

Refniza je tedaj, de grefhnik, ki pokoro odklada, fe fpufti v nar vezhi nevarnost fe nik- dar ne spreoberniti, in v goljufnim pokoji, de fe bo enkrat spreobernil, pade v bresen vezhniga trepeta! Premifhluj to; rêzi sam febi, kar sam

sveti Duh tebi klizhe: *Ne odkladaj!* — *danš sazхни — jutri je morebit she posno!*

5. Šmert grefhnika.

Tú tedaj poglejmo grefhnika — grefhnika, kakor je ravno poprej popifan bil, kateri ni nikdar jenjal v grehu shiveti, kateri je svoje spreobernjenje dan sa dnevam odlafhal, kateri se je smiram s tim pital, de se bo she na smertni postelji spreobernil, — tú ga poglejmo, kako nevarno ga je bolesen k postelji perpela. — Pervi dan bodimo bres fkerbí. Sakaj govori se: Ne bo nizh hudiga: O, fo dobre snamnja. Tazhaf bolesen poprijema, in saréf pertifne. Kaj pa sdaj? Sazhno si svetovati femtertje, kaj bi pomagalo? Pofhljejo po sdravnika. — Kaj pa se ftorí sa dufho? — O sato je she zhaf, she ni taka fila. Ne smemo bolnika tako oftrafhiti, tudi je neperpravno; zhakajmo do jutra; zhe bo le hujfhi, ga bomo she opomnili. — Bolesen je ref le hujfhi, in glaf se sashêne, de je sa smert. Sdej se sbégani pogledujejo, kdo bo bolniku nevarnost rasodél, in kakó, ker vedó, kakó je v grehlih sakopan, in kako teshko mu dé, kej od fpovedi in fpovednika flifhati. O flepo persanafhanje! o nespametno mujenje!

Med tim bolnik gre h konzu, smertne flabofiti ga obhajajo; — — sdaj vfi dihtijo: po fpovednika! po fpovednika kar se naj hitrejfhi more! pa — o sveta previdnost! o grosna praviza boshja! duhoven je ravno per drugim bolniku, in drusiga dobiti ni. — Pofhlje se vnovizh pó-nj, zha-

ka se; tazhaf — bolnik umerje. — *Umerli bo-
te v svojih grehah!*

Ali vender, morebiti dobé duhovniga; on naglo pride, pa v tim trenutku, ko v hifho stopi, bolnik isdihne svojo duško, in duhovnimu se naproti rasléga glaf: je she umerl — *v grehu!*

Ali vender, morebiti bolnika she shiviga najde, pa kakofhino je to shivljenje? Sa svelizhanje duške malo boljshi, kot de bi she umerl bil. Oflabéli obras je globoko upaden; ozhí nimajo vezh svetila; smertna bledost se po lizih pase; udje so odpovedali; teshka in globoka sapa se v svoji slabôti vojskuje s grosnimi stifikami smerti. Masfhnik ga s svelizhavnimi besedami opominja, pa — nobeniga snaminja obshalovanja ali grevenge ni. Permeri se, de, ko se bolnik od teshke bolesni osdravi, komej vé, ali pa she ne, de je previden bil. Kako se bo zhlovek spreobernal sdaj v takim stanu, — *v grehu!*

Pa naj bo, dovolímo bolniku, kar hozhemo. Mislimo si, de on je bil ob pravim zhafu opomnjen, dokler se je savédel in je per pameti bil; — ali pa ima on per vsmim tim gotovost in sanesljivost? Štopimo v misli k smertni postelji tazih greshnikov, bodimo prizhe njih stanu, kateri je od sunej she strashan viditi, snotrej v njih duški pa je she le grosovitnishi in strashnejshi, in vidili bomo, de vezhi del njih v svojih grehah umerje. Ker strashne so sodbe boshje! Šushnji greha so bili oni svoj shivi dan! Otrozi boshje jese in mashevanja so sdaj v smerti — *v grehu!* —

O nespokorni greshnik! ki sdaj na smertni po-

stetji Boga le kakor strašnega sodnika, nesprofljiviga mašhevavza vidish, sebe pa v bresen obupanja prekuzujesh; ki gledáje na svoje krivize in ne-framnosti sdaj verjameš, de sa te ni vezh od-pufhanja, ni ufmiljenja; ki Gospoda le v viharji in v tresku vidish, samiga sebe preklinjash, in s svojim hudobnim obupanjem sam sebi vezhno sodbo v dušho vtiskujesh — v svojo lastno dušho — *v grehu!*

O nespokorni grešnik! ki si véro v serzu udušhil, in si v svoji hudobii zelò do nejevére in bresboshnosti dobrédel; nozhesh nizh flishati od spreobrnjenja, nizh od vere, nizh od svetih Sakramentov, — do vsiga ushesa in ozhi sa-pérašh, umirash v strah in groso vsih okoli sto-jezhih, in dokonzhujesh ostudnosti, krivize in po-hujshanja polno shivljenje s nar framotnejshi in nar hudobnišhi smertjo — *v grehu!*

Konz je. Umirajozhi poslednjo sápo pojé-ma. — Ni ga vezh. She se raslega shaloftni glaf svonov. Kaj pa rasglafuje svon? De je ena oseba menj v rodovini, — en zhlovek menj na svétu, — en saversshenz vezh v peclu — *v grehu!*

O smert! o smert! — Ali moremo na njo misliti bres grose? To je navadna smert greš-nikov, kateri pokoro do smertne postelje odklada-jo. Boshja roka jih je sadela, to je njen strašni udarz, ker so bili uterdili svoje serze. Pre-kleto je bilo shivljenje, prekleta je smert! Sa njó nastopi vezhnost terpljenja, vezhnost obupanja. — *V svojih grehah bote umerli!*

G. Boshje sodbe.

Baltasar, hudobni Baltasar, je fedel vef vinfk per nesmérnim goftovanji, njegovi dvorniki okoli njega. Vtopljen v fladkofnedno poshreffhnost, je safmehoval Gospoda, sanizheval njegovo usmiljenje, in se tako delezh predersnil, ivete posode hrama ali tempeljna snezhastiti. — Ta dan si on fheteje v dan dobrote in veselja; — o nefrezhni! — ne vesh, de ta je dan tvoje sodbe! — Ko bi trenil, se perkashe strafhljiva roka, in napishe te besede na steno: *Mane, Tekel, Fares*: Prefhtel sim, stéhtal sim, rasdélil sim! Prefhtel sim tvoje dni, perfhel je njih konz; stehtal al svagal sim tvoje dela; in tvojim sovrashnikam bom rasdelil tvoje kraljestvo. — To je bilo nad njim fklenjeno, in pezhat storjen. — She tisto nozh se je dopolnilo; umerl je kakor savershenz, ker je shivel kakor hudodelnik.

Bójmo se fkrivnih boshjih sodbá, mislimo na nje nozh in dan, bodimo vselej perpravljene; trepetajmo pred možhno roko boshjo, in nikdar ne posabimo, de Bog je Bog usmiljenja, pa ravno tako tudi Bog pravize.

Šveti Hieronim je bil smed nar vezhkih spokornikov v zerkvi boshji. Smersilo se mu je nad hrupam in visokostjo rimfkiga mesta, ga sapuhti, se podá v Palestino, in se v famotno puhavo, takó rekozh, sakoplje. Neisrezhena je ojhroft njegoviga shivljenja, njegovih pokoril; neisrezheni posti, bizhanja, in satajevanja, v kterim se je smirej vadil. S kannam se je na perfi tolkel,

in kervave rane so njegov shivot pokrivalo. Per vřim tim pa je neprenehama s ťraham premifhljeval oĵtrořt ťodbe bořhje. S to miřlijo preřhinjen, je trepetáje klizal: Smiram ťe mi sdi, de flifhim ťrařhni glař preġrosne trobente, ki bo nař vse enkrat k ťodbi klizala. Nozh in dan ťe raslega po mojih uřheřih, in ťiřkana duřha nikoli ne more pokoja najti, miřlázh oĵtro Velizhařtvo bořhje, od kteriga bo enkrat ťojena. — Tako je preřhivel ťvoje dni v ťrahu in v zhakanji ťodbe bořhje. řrezhin on, ki je pred to ťodbo tako ťveřto in oĵtró pokoro delal.

Uzhimo ťe, ťodbo bořhjo premifhljevati, ťakaj enkrat bo treba k nji ťtopiti. — Uzhimo ťe, je bati, ťakaj ona nam bo vezhnořt odlozhila. — Uzhimo ťe, ťe k nji řkerbno perpravljati, ťakaj vezhna frezha ali pa vezhna nefrezha je v ti perperpravi. řodimo oĵtró ťami ťebe, de nař bo Bog po ťvojim uřmiljenji ťodil. — Ne pořluřhajmo prasnih zhloveřhkih vgovorov, ki nař od bořhjih ťapoved odvrazhujejo. Vedno pa Boga prořimo, de bi nam miřořtljiv hotel biti ta ťrařhni dan.

7. Zhař miřořti.

Imenitno je v řvetim Evangelii tiřto meřto, ko ťe bere, de je Jeřuř ťagledal meřto Jerusařem, ťe nad njim řjokal, ter je djal: O nefrezhno meřto! ko bi bilo ti hořtlo řposnati moje uřmiljenje in dobrete do tebe, kako veliko miřořt bi bilo nařhlo! tvoji řovrařhniki bi ťe te bili bali, tvoji prebivavzi bi bili řladek pokoj vřhivali, in

zhaftitljivo bi bilo ostalo. — Ti nehvaleshno in pregreshno mesto! kolikrat sim hotel tvoje otroke sbrati, kakor koklja sbere pod peruti svoje pi-theta, ti pa nehvaleshno mesto! mojiga ljubesniviga klizanja nisi poslušalo — in nisi hotlo. — O kako strašno bo strahovana ta tvoja nesvestoba, velike nefrezhe bodo perfhle nad te, tvoji fovrashniki te bodo obdali, potáptali tvoje polja, poderli tvoje nasipe, pokonzhali tvoje prebivavze, kamen ne bo v tebi ostal na kamnu! Vsa ta nadloga te bo stífkala, ker ti nehvaleshno mesto nisi sposnalo zhasa, ko sim se hotel nad teboj usmiliti. — Vse to prerokovanje se je na tanko dopolnilo. Kakor serditi levi so Rimljani perderli do Jerusalema, in so ga tako oblegli, de shiva duha ni is njega mogla; sdaj sazhe shivesha permanjkovati, in strafhna lakota stífka. Ena mati sakolje svoje lastno dete in ga en kos spezhe, utolashiti grosovitni glad. Druge matere svoje otroke zhes sidovje fovrashnikam na fulize mezhejo, de bi jim shivi ne perfhli v pestí. Špolnuje se, kar je usmiljen Jesus Jerusalemfkim she-nam govoril, ko so jokale, in ga milovale: Hzhere Jerusalemfke! nikár se ne jokajte nad menoj, ampak jokajte se nad seboj in nad svojimi otrózi! Sakaj glejte! dnevi bodo perfhli, ob kterih porekó: Šrezhe so nerodovitne, in telefa, ktere niso rodile, in perfi, ktere niso dojile!“ (Luk. 23, 28. 29.) Kakor muhe so ljudje po ulizah zepali od lakote; famo per enih vratih so nékako v poltretjim meszu zhes petnajst tavshent mertvih isnosili. Po pet sto Judov je okoli me-

sta na dan bilo krishanih, in k sadnjimu je zelo lefá permanjkovalo, de bi jih Rimljani bili krishali. Enajst sto tavshent Judov je bilo v ti strafhni vojfki pokonzhanih, in per sto tavshent, kakor neumna shivina, v fushnost prodanih, ali sa kratek zhaf divjim sverim pometanih, in ne-ufmiljeno od njih rasterganih. Kar jih je pa she ostalo, se klatijo, kakor sgubljene ovze, rastrefeni po vfm svetu bres kralja, bres domazhije, bres tempeljna. Rasdjan je imenitni tempelj, podert lepi Jerusalem. Vse to nam klizhe: „Strafhnno je, samuditi zhaf milofti boshje!“ She le strafhnejfhi, kakor v Jerusalemu, bo rasdjanje in podertija terdovratniga gresfnika; sakaj uno rasdjanje je bilo zhafno, to bo terpelo vezhno. Premifhluj, moj kristjan! nizh ni bolj strafhniga, kakor zhaf boshje milofti samuditi.

S. Terpljenje.

Perpoveduje se, de je sveti Peter ob zhafu preganjanja is Rima beshal, in nashiga Gospoda Jesufa Kristufa na poti frezhal, ki je nefel teshki krish na rami. Ko ga je Peter prafhal, kam de gre v tim shaloftnim ftanu, mu je Jesus odgovoril: Grem v Rim, de se bom ondi so-pet sa te dal krishati, ker se ti branifh sa me terpeti. — Šramoval se je sdaj sveti Peter savoljo fvoje maloferzhnosti, in shiva shalofst ga je prefunila; verne se v Rim nasaj, in je bil te zhafí deleshen, de je preterpel muzhenifhko smert sa imé in zhafst fvojiga boshjiga Svelizharja.

Kolikrat smo mi sv. Petra nasledovali v

njegovi slabosti; kedaj še ga bomo faj sazheli nasledovati v njegovi pokornihni, svetovoljnosti, v ostri pokori? Oh, kolikrat bi bil mogel nash ljubi Jesus nam še rezhi: Grem vnovizh v smert sa te, ker se branih moj krish nositi! — Mi smo le malo voljni terpeti, per nar manjši teshavi smo shalofni in toshimo. Še beseda: terpljenje, še misel na-nj naf spreleti. To ni kristjanfko, moj ljubi kristjan! to se ne pravi, uzhenez na krishi umirajozhiga Boga biti. — Terpezhi Jesus! úzhi naf terpeti! pomagaj nam terpeti! Svelizhaj naf po nashim, s svojim terpljenjem sdrushenim, terpljenji! — Premislimo to, in ne de bi toshili nad svojim terpljenjem, fhe le Boga hvalimo, ki nam v terpljenji pomozhke daje, sa storjene grehe sadostiti.

Dufha, ktera ne more terpeti, tudi ne more ljubiti. Prava ljubesen se v terpljenji rasodeva. — Kristus Jesus je krish postavil kakor snamnje, de nam zesto v nebefa kashe. On ta krish pred dufho postavlja, de bi ga dufha smirej vidila, in sa njim, s njim, in po njim v nebefa fhla.

Mnogi Svetniki bi bili bres terpljenja saversheni, in mnogi saversheni bi bili s terpljenjem veliki Svetniki, ko bi se ga bili hotli prav poslushiti. Vselej je boljshi jokati, kot greshti. Jokaj sdaj s spokornimi shalofnimi, de se bofh enkrat s isvoljenimi vefelil.

9. Ljubesen do blishnjiga — tudi do sovrasnikov.

Svetimu Janesu Gvalbertu je bil brat ubit. Naméri se, de njegov ubijavez bres vsiga oroshja

fvetiga Janesa Gvalberta, ki je bil dobro s oroshjem previden, na poti frezha, in na takim kraji, de se mu ni mogel ogniti. — Ko ubijavez svojo pogubo vidi, pade na kolena, in s krishem-rokama na perših profi svojiga nasprotnika v imenu na krishi umerliga Jesufa Kristufa, de naj mu pušči shivljenje! Gvalberta fo te besede ginile, mu je odpuštil in ga objél. — Šhel je potem v blishnjo zerkev, in je ondi pred krishem molil. Od tistihmal je bojno oblazhilo flekel, se fvetu odpovedal, in v klofhter fhel. Potem je bil sazhetnik reda.

Kako lep sgled! kako bogoljubna misel! Preudari to, in glej, ali imash tudi ti tako kerfhanfko ferze? Odpuštiš - li tudi ti v refnizi in is ferza svojim sovrashnikam? Ali ljubish svojiga blishnjiga kakor famiga sebe? Ali spofhtuješh Jesufovo podobo v njem? — Premishljuj to, in fodi famiga sebe pred Bogam.

Kristjani, otrozi eniga Ozheta! ljubimo se med seboj! Ljubimo se v Bogu in savolj Boga! — Ljubimo se refnizhno, ferzhno in véрно! — Ljubimo na tim fvetu eden drusiga, de bomo samogli biti na unim fvetu vekomej sedinjani!

10. Dolshnofti staršhev do otrók.

Heli, vikšhi duhoven, je imel dva sinova, ktera šta s flabim shivljenjem, s krivizami in hudobijami njegovo duhovno flushbo snezhastila, in šta bila zelimu Israelu le v jeso in pohujfhanje.

Per ozhetu fo se vezhkrat ljudje savoljo ti-ga pertoshili; pa is sgoli flaboſti in ſadolshene persaneſljivoſti ni imel toliko ferzhnoſti in mozhi, de bi jih bil krotil. Raſſerjen Bog poſhlje k njemu preroka Samvela, naj mu oſnani, kako ſtraſhna nefrezha bo zhes njega perſhla; ſlednji ko bo ſliſhal, bo ſtermel nad njo. To ſe je ſpolnilo; perbliſhal ſe je zhaſ boſhje kaſni. Med Israelzi in Filitejzi je voſſka vſtala, v boji ſo ſe udarili, in trideſet tavſhent Israelzov je mertvih na tléh oſtalo; ſkrinja ſaveſe je perſhla ſovraſhnikam v roke; in oba ſina vikſhiga duhovna: Opni in Pines ſta bila v kervi med mertvimi najdena. Ta ſhaloſtna pergodba je bila ozhetu oſnanjena. Heli kakor to ſliſhi, pade ſnak s ſtola, ſi vrat ſlomi in — umerje per ti prizhi. — Tako je ta nefrezhna rodovina ſavolj mehke persaneſljivoſti ozheta, in hudobniga ſhivljenja ſinov na en dan bila ſtrahovana.

Ozhetje in matere! premiſhlujte to, in uzhite tudi ſvoje otroke premiſhljevati.

Ob zhaſu groſovitniga preganjanja, ktero je bilo v Japanu ſavrelo ſoper kerſhanſko vero, ſta dva kerſhanſka ſakonska vſak dan zhakala na ſmert ſa Kriſtuſovo vero, in ſta ſe k nji s molitvijo perpravljala. Imela ſta ſhe maliga ſinka, ſavolj kteriga ſta v veliki ſkerbi bila. Nekedaj ſta med ſabo tako-le govorila: Midva ſi ſhe upava s boſhjo pomozhjo ſmert marternikov preterpeti ſa ſvojo vero; kako pa bo s tem ubogim detetam? Bo-li imelo doſti mozhi, te ſtraſhne muke preterpeti? Ali ga ne bo terpljenje pre-

magalo, de bi vero satajilo? — Med tim pogovorom je bilo viditi, de otrok igra; in de mu ni mar sa nju besede. Sedeli so per ognji; otrok vsame sheleso, ga v ognji rasbeli, in ko je bilo fkos in fkos ruzezhe, ga islezhe in s junafhko ferzhnostjo dene na svojo roko. Štarfhi to viditi, fe savsamejo in prafhajo, kaj in zhimú to dela? — Kaj de delam? odgovori otrok neprefrafhen, — pokasati vam hozhem, de tudi jest imam ferzhnost, rajfhi smerti marternikov umreti, kakor od fвете vere odstropiti. Štarfhi so ftermeli, otroka objemali, folsé fo jih oblile, in Boga fo hvalili, de jim je tako dobriga otroka dal. Vse tri je potem zhaft dofhla, de fo bili olepfhani s krono marternikov. —

O kako oblagodarjeno je plazhilo, kteriga fo ti starfhi doseгли sa fkerbnost, s ktero fo redili svojiga otrozhizha! Oblagodarjen je fad, kteri je temu dobrimu otroku pognal is njegove dobre sreje!

Vnovizh h kerfhanfki veri spreobernjeni narodi imajo vzhafi tako shivo in ferzhno poboshnost, kakorfhino fo imeli pervi kristjani. V neki daljni na novo najdeni semlji je shivela v dobrim slo flovezha kerfhanfka rodovina. Ozhe in mati fta shivela, kakor Švetnika, imela fta edino fkerb sa svoje ferze, in dolshnosti svojiga ftanu. Vsfak dan fta vse domazhe sbrala, ter jim is fvetih bukev brala. Eden smed nju otrok, dezhek nekako pet ali fheft let star, flifhavfhi nekedaj od terpljenja Jesufa Kristufa brati, je bil tako v ferze ginjen, de je is gorezhe shelje Jesufa na-

fledovati, in is ljubeshni do njega kej terpeti, vřak dan b6f po kropivah hodil, tako dolgo, de fo nog6 kervav6le. Špletel fi je tudi majhno krono is řhpizhařtiga ternja, na ktero je po nozhi ſvojo glavo poloshil v zhařt in hvalo ternjeve krone krishaniga Jefufa. Ko fo to řtarřhi ſvedili, mu fizer niřo puřtili dalje tako delati, vender fo is tiga dobro řposnali, de Bog s tim detetam po-feben milořtiv namen ima. In tako je v reřnizi bilo: kedar je bil otrok odradel, je řtopil v duhovni řtan, fe je podal na miřijonarřko opravilo v dalje deřhele, je s bořhjo milořtjo velike rezhi delal, in je per tih delih řvoje řhivljenje řpolnil.

Dandanarřnji ni treba řtarřhem prevelike go-rezhnořti, otroke uřtavljati, temuzh morajo řhe le miřliti, kako jih bodo od hudiga ſavrazhevali; ſakaj le malokedaj fe nam6ri, de bi bořhja milořt řhe v nar mlajřhjih letih tako zhudne rezhi v otro-zih delala. Vender fe najde tudi v ředanjih zha-řih v mladih, mehkih řerzih velikrat veřelje do molitve, ljubeshin do vřih bořhjih rezhi, in perjařno nagnjenje Jefufa nařledovati. Pa řhalořtno je, de fo te veřele mladike řvetořti tolikrat od hu-dobnih pogovorov, řlabih řgledov, in vřakofřnih neřpametnih menitev in pregreřfnih vrash řa-duřhene, de torej nameřto zhiřte přhenize le l6lika in ofat kvifřko rařte. Ne pořabite torej, kerřhanřki řtarřhi! de vařhi otrozi fo naj ime-nitniřhi dar bořhji, kteriga bote pa mogli Bo-gu pořverniti. Bog otroka da, kakor řhlahten kamen, kteri je pa řhe veř t6men; ſakaj njegova řvitlořt in lepota je řhe řkrita, kakor per řrovim

shlahtnim kamnu, ki se is semlje iskoplje. Vafha dolshnoft je, s dobrimi nauki, s lepim sgledam, s vfo fkerbljivoftjo, in fploh: s kerfhanfko srejo fvoje otroke vgladiti, jih s zhednoftmi osálifhati, ter jih takó sa nebefhko kraljeftvo godne ftoriti. Kaj bo, zhe bote fodnji dan vidili kakiga otroka, savolj vafhe nerodnofti na levi ftrani med pogubljenimi ftati? Ali pa, zhe bote tudi vi ravno savoljo te nerodnofti s fvojimi otrozi na levi ftrani? Bog Vezhni naf obvari tiga!

11. Dolshnofti otrók do ftarfhev.

Ozhe smed nar flabfhih ozhetov, ki jih je kdej semlja vidila, je imel fina, kateri je ravno tako hudoben bil, kakor on. Satopljena, eden kakor drugi, v vfakorfhine krivize, fta se nãproti smerjala, ter jih eden drugimu ozhitala. Šin je bil nepokoren, termãft, nepersaneftljiv in ferdit, togoten pa do fkipéti. Vedno fta bila v kregu in prepiru, in neprenehama fta se preklinjala. — Enkrat je hotel ozhe fina opominjati, in mu ozhita njegovo flabo sadershanje; nefrezhni fin pa urno popade she pófterniga ozheta, ga ob semljo tréfhì, ter ga sa lafe zhes ftopnize doli vlezhe, de bi ga is hifhe vergel. Ko ga je bil tako do nekiga mefta pervlekel, povsdigne ozhe fvoj glãf, ter savpije: *Štoj, nefrezhni fin! tudi jeft nifim delj fvojiga ozheta vlekel, ko fim bil v tvojih letih!* — Tukej je sadolsheni ozhe fposnal pravizo boshjo, ki je dopuftila, de je njegov laftni fin ravno tako s ozhetam ftoril, kakor je on fam nekdej s fvojim ozhetam delal.

Kako strahne ste, o sodbe boshje! pa tudi kólike kasni ste vredni, o nehvaleshni otrozi! — Špofhtujte svoje starše, naj si bodo šhe tako hudobni. — Dobro vem, de se tolike divjazine le per ljudéh namerijo, ki so bres vse obzhutnosti, per neomikanih in neobtefanih; desiravno pa hudobija in svojovoljnost nekterih otrok na vides ni tako ozhitna, desiravno njih sadolshenje pred zhloveshkimi ozhmi ni tako grosovitno, — vender pred boshjim oblizhjem, ki ferza sodi, ni nizh manjšhi in nizh boljshi. — **Otrozi!** premislite to! **Bog** vas zhaka, in vas bo sodil.

Ljubesen boshja.

Velikoferzhen je sgled, ki nam ga je dala nekdej gospodizhina v Aleksandrii na Egiptovskim. Letá se je nekedaj perkasala na tergu tiga veliziga mesta, in je dershala v eni roki posodo s vodó, v drugi pa gorezho baklo. Prafhana: kaj de misli s tim, je odgovorila: **S** to baklo bi rada nebefa posbgala, in s to vodó pekel pogasila, de bi potem ljudje ne ljubili Boga is upanja plazhila, ne is strahu kasni (shtrafinge), ampak edino savoljo njegove nefkonzhne popolnamasti.

Kako lepa je ta misel! vredna visoke dushe, ktera vé, kaj je **Bog**, in kako on savolj samiga sebe vso našho ljubesen saflushi.

Perpoveduje se: **Ko** je bil Japanzam sveti **Evangeli** osnanovan, in so bili poduzheni od lepote, velikosti in nefkonzhniga usmiljenja boshji-

ga, ko je bilo govorjenje od visokih skrivnost
svete vere, in od tega, kar je Bog sa ljudi
storil, ko se jim je pred ozhi stavilo, kako se je
Bog ponishal, de se je is ljubesni do nas vzhlo-
vezhil in umerl; — ko so vse to flifhali, so bili
vsi ginjeni in so savpili: *O kako velik je on!
kako dober, kako ljubesniv kershanski Bog!*
— Ko so pa she saflifhali, de kristjani tudi sa-
poved imajo, ktera jim veleva, Boga ljubiti, in
ktera kasin shuga tistimu, ki ga ne ljubi: so
oltermeli, in se od stermenja skorej savedili niso.
Kakó? zhimu to? so rekli, *ali je pametnimu
zhloveku she sapovedi treba, de naj Boga ljubi,
kteri nas je tolikanj ljubil? Ali ni naj vezhi
frezha, njega ljubiti? in naj vezhi nefrezha,
njega ne ljubiti? Kaj! de ne klezhe kristjani
vedno pred Altarjem svojiga Boga, presunjeni
od njegove dobrote, in samaknjeni od njegove
svete ljubesni? Ko so pa flifhali, de so zelo
taki kristjani, kteri ne le Boga ne ljubijo, te-
muzh ga she shalijo, safmehujejo, — so ferditno
savpili: *O krivizhno ljudstvo! o nehvaleshno
ferze! Je-li mogozhe, de bi kristjani tako
terdovratni bili? v kteri prekletstva vredni
semlji pa stanuje to ljudstvo bres pameti in
bres zhutila? —**

Dobro si to k ferzu vsemimo. — Nauk od
ljubesni boshje je prvi, naj poglavitnisli smed
vsih naukov. Ljubesen je polnost postave. Pre-
udarimo to, in delajmo po svoji smoshnosti na
tim svetu, kar Svetniki v nebesih delajo, in kar
bo, kakor upamo, tudi nashe opravilo tamkej

vezhne zhafe: Ljubímo Boga is zeliga ferza. Morebiti doflej fhe nikoli nísmo Boga tako ljubili, kakor je nafha dolshnoft ga ljubiti; o shalofna mifel! — darujmo faj ta oftanek fvojiga shivljenja ti fveti ljubefni boshji.

12. Nebefa.

Ko je kralj Afver hotel Mardoheja savolj njegovih fofebnih desheli fkasanih flushbá fplazhati, ga je ukasal v kraljevo napravo oblezhi, mu kraljevo krono na glavo djati, in ko je bil tako osalifhan, in v zeli kraljevi fvitlofti napravljen, mu je ukasal ftopiti na vitefhki ali smagoflovni vos, in nar imenitnífhi dvornik ga je mogel po zelim meftu fpremljati v vefelim obhajanji smage; in sglafovavez je pred njim k ljudftvu, ki je vkup vrelo, na glaf klizal: Taka zhafst dobi tifti, kteriga hozhe kralj zhafstiti!

Ko bi nam Bog per ti prizhi ozhi odperl, in nam pokasal isvoljene v njih fvitlofti, ko bi vidili vse vefelje in frezho, ktero Svetniki v nebesih bres vse mére vshivajo: Kako bi fe savseli nad tem pogledam! — In kaj nam bi isvoljeni rekli? — Klizali bi nam: Poglejte in sazhudite fe vi umerjozhi, tako zhafsti, tako obdaruje Bog isvoljene v njih fvitlofti! — Vi zhafstilazhni! kaj je vfa minljiva zhafst fvetá proti zhafsti in flavi, ki jo sdaj vshivamo? — Vi lakomni! kaj je vse trohljivo vashe blago, vse nefstanovitno vashe bogafstvo, proti nesmernim in neftrohljivim sakladam, kteri fo isvoljenim v nebesih perpravljani? — Vi méfni posheljivzi! kaj fo vse ne-

framne vefelja, ktere le migljej zhafa terpé, proti zhiftim, neisrezhenim blashenostim, v kterih se isvoljeni vse vezhne zhafe vefelijo! — Oh, kako bi se nam per takim pogledu vse goljufive, krivizhne, in mamljive rezhi tiga sveta perstudile! kako bi se v naf vnéla shelja po vezhnih stanovitnih dobrotah zhaftiljive neumerjozhnosti! — Kar s telefnimi ozhmi ne moremo viditi, to nam pokashe vera, ali nam faj upanje k temu da. Štorimo se s svetim shivljenjem vredne vezhniga shivljenja. Nebó naf zhaka; odtergajmo se od semlje! — Tukej nimamo praviga stanovanja, nebefa so nafh pravi dom.

Premifhlujmo to, in nafhe edino persadevanje bodi, si nebefa perdobiti. Šrezhen, kdor je svoj shivi dan po nebefih hrepenel in sa nje delal! — Kaj bo s nami? — Kam bomo perfhli, kader umerjemo? — V nebefa, ali pa v pekel! — „O prelepe nebefa, nikdar vaf ne bom gledal!“ je rekel neki poglavitin krivovérez, ko je imel umirati. — „Šinek moj! poglej v nebefa!“ je rekla neka mati, ko je bil v martre peljan. Šveta zerkev nam vsm klizhe: Poglejte proti nebefam! storite se godne, de enkrat va-nje pridete, in fkerbite in delajte, de vaf bo vafhe shivljenje gori perpeljalo.

13. Nasledovanje Jesufa.

Neka vdova, malo premoshna, pa tolikanj bolj poboshna in persadevna, svoje otroke dobro srediti, je imela desetletno hzherko, kteri je bilo imé Rotija ali Doroteja. Dete je bilo shivo, in

k prešhérnosti nagnjeno; torej se je mati bala, de bi se utegnilo v družnji spriditi; in ker ni utegnila se fama toliko s njim pezhati, de bi ga dobro sredila, ga da, defiravno je bila uboshna, neki bogabojezhi uzhenizi v rejo, de bi ona hzherko v lepim sadershanji in kerfhanfkim shivljenji lepo sredila.

Dve leti je mlada Rotijza per uzhenizi oftala, in v tim zhafu zhudo visoko stopnjo v lepim shivljenji dosegla. Vse nauke svoje ljubljene uzhenize je v ferzu ohranila; pred vsim drugim pa ji je ta njen nauk globoko v ferze ségel: *de si moramo per vsih svojih delih nashiga Gospoda Jesusa Kristusa sgled imeti.*

Rotijza, se k materi domú vernivfhi, je bila sgled in veselje zelimu domu. Bila je poterpešljiva, tiha, pokorna, se ni nikoli kej pertoshila; in je bila vedno sadovoljna. Per teshavah, ki so naletéle, je bila vselej stanovitna; in ker je zhiftoft tolikanj ljubila, so se ji študili vfi marnji in kvante; proti flehernimu se je spofhtljivo sadershala, od nikogar ni flabiga govorila, bila je vsim postreshna, in vsak zhaf s Bogam fklenjena.

To lepo vedenje jo je v kratkim zeli fofefki perkupilo, pa tudi savidnost se je perplasila, in ji je fovrashnize sbudila. Nektere smed njenih tovarfhiz, od nevosfhljivosti sapeljane, so jo jéle zherniti, ter jo rasglafile kakor hinavko in terzjalko. Rotijza vse to is ljubesni do Jesusa prenafha, in ne jenja s ravno tiftimi, ki so jo tako ogovarjale, perjasna in perljudna biti. Nasadnje

fo ljudje sposnali Rotijzhino nedolshnost, in vse obrekovanja, ki so jih hudobne tovarshize bile rasnele, so se rasodele in njim famim na vrat perfhle.

Duhovni pastir tiftiga kraja, ki so s savsétjem nad to deklizo gledali mozh milosti boshje, in pa dobri fad, ki ga je safajala v ferzih vfih, ki so s njo tovarshvale, — fo ji nekdej rekli: **Odkrito mi povej, Rotijza!** kako zeli dan dopernesfh, in kako se obnafhafh v obhodu s svojimi tovarshizami? — **Rotijza** je odgovorila: **Zhafitljivi Gospod!** sdi se mi, de zelo malo storim proti timu, kar bi móгла storiti. Nikdar nisim posabila, kar mi je moja uzheniza svétovala, ko sim bila fhe le enajst let stara. Pogosto mi je rekla, *de naj si per vfih opravih, in per vfih teshavah Kristusa Jesusa v sgled vsamem.* To dopolnovati si takó — le persadevam:

Ko se sbudim in vftajam, si mislim maliga Jesusa, kako se je svojimu nebeshkimu Ozhetu daroval, kedar se je sbudil. Ko molim, si mislim Jesusa v molitvi, kako je molil k svojimu nebeshkimu Ozhetu, in se v ferzu fklenem s njegovo nebeshko poboshnostjo ali andohtjo.

Per svojim delu si mislim, koliko se je Kristus Jesus trudil sa svelizhanje moje dushe, in kako teshavne rezhí je na-se vsel; de bi pa kej potoshila, mi fhe v mar na pride. S vfo saupljivostjo fklenem svoje opravila s njegovo ljubesnijo. Ko me kej obteshniga in neprijetniga doletí, si hitro mislim, kako se je Jesus Kristus is ljubesni do mene smerti krisha podvergel, in

vše, kar mi sapovedó, naj bi bilo tudi naj teshji, voljnó prejmem na - se.

Ako me ogovarjajo, s neperljudnimi in grenkimi besedami pitajo, se njih kej ne odgovarjam; molzhé terpim, in spomnim se Jesufa Kristufa, kako je on tiho in bres pertoshenja vse lashnive toshbe, opravljanje, in nar grosovitnihi saframovanje prenesel; smiflim se, de Jesus je nedolshen bil, de tiga ni saflushil, kar je hudiga terpel, jest pa de sim greshniza, in de veliko vezh hudiga saflushim, kot se mi sgodí.

Kedar jém, se smiflim na Jesufa, kako tresno in s kako svetim namenam je jed vshival, de bi mogel v zhaft in hvalo svojiga nebeshkiga Ozheta delati. Ako se mi jed flabo perleshe, se smiflim sholza, ki ga je Jesus Kristuf na krishi mogel okufiti. Ako sim lazhna, nisim nepoterpeshljiva savoljo tiga, ker se spomnim, de se je Kristuf shtirideset dni in shtirideset nozhi postil, in de je is ljubesni do mene, in v sadoštenje sa zhloveshko nesmérnost nar obzhutljivfhi lakoto terpel.

Ko sim v kaki rasveselizi ali v drushini, si mislim Jesufa, kako mirno, perjasno in sveto je hodil s svojimi Aposteljni. Ako flifhim hudobne besede, ali kej pregreshniga vidim, hitro prosim Boga sa odpufhanje tiga, in se smiflim, kako je Jesufa v nar svetejshhi ferze bolelo, kedar je vidil, de se nebeshki Ozhe shali. Ko se spomnim neshtevilnih grehov, ki se na svetu delajo, in kako slo se Bog na semlji shali, shaloftno sdihnem nad tim, in se fklenem s shalofstjo, ktero

je Kristuf obzhutil, ko je s folsnimi ozhmí k nebeskímu Ozhetu spregovoril: Naj svetejšhi Ozhe! svet tebe ne posna!

Ko grem k spovedi, si mislim Jesufa Kristufa, kako je bil shalosten, kako je na óljfski gori in na krishu folsé prelival. Ko sim per sveti mafhi, fklenem svojiga duha in svoje ferze s nar svetejšhimi mislimi Jesufa, s kterimi on na altarji v zhaft in hvalo svojiga nebeskiga Ozheta, v sbrisanje nashih grehov, in v svelizhanje vsih ljudi daruje samiga sebe. Ko poboshno pesem pojem, ali flifhim hvalo boshjo peti, se v Gospodu savefelim, in se smislim une flovezhe pesmi, in svete sahvalnosti, ki jo je Kristuf po postavljenji presvetiga Reshnjiga Telefa s svojimi Aposteljni pel.

Ko grem pozhivat, si mislim Kristufa, ki si je savoljo tiga pozhitka dal, de bi novo mozh sadobil, v zhaft in hvalo nebeskiga Ozheta delati; ali pa si mislim, koliko je raslozhna moja postelja od svetiga krisha, na kteriga se je on kakor jagnje naflonil, in je Bogu svojo dusho in svoje shivljenje daroval. Ko se spravljam spat, govorim v ferzu besede Jesufa Kristufa: Ozhe! v tvoje roke srozhim svojo dusho.

Duhoven, se sazhudivshi nad takó rassvetljeno deklizo, ji rezhejo: O Rotijza! kako frezhna si ti! kako fladko veselje okushujesh v svojim stanu, desiravno si uboga! — Res je, odgovori dekliza, veliko veselje imam is tiga, de Bogu flushim; vender Vam, duhovni Ozhe! ne smem satajiti, de mi je tudi marsikej shalosti in bojev preter-

peti. Veliko premagovanja mi je potreba, de vse obrekovanje, in safmehovanje pofvetnih prenešem, in vse saframovanje preterpim. Bog mi fkasuje velike milofiti, vender tudi dopufti, de se obilne in teshavne fkufhnjave na me navalé; nekterikrat fim kakor v britkofiti satopljena; nekterikrat me notranja fuhota in samersa fkorej hozhe sadufhiti.

Kaj pa pozhnefh, jo duhoven vprafhajo, de samerso in fkufhnjavo premagafh? — Dekliza je odgovorila: Ko fim shaloftna in nepokojna, fi v fpomin vsamem nadloshniga, satertiga in do fmerti shaloftniga Svelizharja na óljfki gori; ali pa fi ga miflim na krishu, kako je sapufhen bil bres tolashbe; fe s njim fklenem in ponavljam njegove befede v ferzu: Moj Ozhe! sgodi fe tvoja volja! V fkufhnjavah tako-le delam: Ko sazhotim v febi kako nagnjenje v drufhino iti, k vezhernim f-hodam, plefu, ali drusimu nevarnimu rasvefeljevanju; akoravno vidim, de se tudi druge deklize tazih ne varjejo, ali me fhe fabo klizhejo, ali zhe hude fkufhnjave navalé, de naj v greh dovolim, in po svoji volji delam: tedaj fi hitro miflim Jesufa Kristufa, kakor de bi mi govoril: Kaj, hzherka! kaj me bofh sapuftila, in fe bofh vdala fvetu in njegovimu rasujsdanimu veselju. Kaj mi bofh fvoje ferze vsela, in ga dala traparii in hudobnimu fovrashniku? Ali jih ni she prevezh, ki me shalijo? Ali se bofh tudi ti k njim perdrushila in is moje flushbe ufhla? Jes pa mu na to hitro is zeliga ferza odgovorim: Ne, moj Bog! nikdar, nikdar te ne

bom sapuštala! Véna ti bom ostala do smerti. Kam bom šla, o Gospod! zhe tebe sapuštim, ki edini imaš besede shivljenja? In ta misel mi naglo da mozh in ferzhnost.

Prashali so jo še gospod duhoven: O zhim pa govoriš s svojimi tovaršizami, ko se snide-te? — Govorim s-njimi ravno od tih rezhi, je rekla, od katerih ste me sdaj govoriti dobrotno poslušali. Govorim jim, de naj si per svojih delih Jesufa Kristufa v sgled vsamejo; de naj se per molitvah, per jedi, per delu, v družini, v trudih in teshavah shivljenja spomnijo Kristufa, kako se je on v tazih priloshnostih obnašal, in de naj se s njim sklenejo. Pravim jim, de se v tazih svetih rezheh vedno vadim, in se per tim dobro pozhutim; de ni nizeh vikšhiga, nizeh tako imenitniga, kot Boga našlédovati, po njem koperneti, in nizeh tako prijetniga, kakor tolikanj dobrimu Gospodu flushiti. Zhaštiti duhovni pastir ji rekó: No, Rotijza! le smirej tako dobro obrazhaj milosti, katerih so ti nebefa tako obilno podarile! — Šrezhna dušha, ktera tako hodi sa Jesufam!

Kratek nauk od daritve svete mashe. *)

Od solnzhniga is-hoda do solnzhniga sahoda je moje ime veliko med nejeverniki; in po vsih krajih se mojimu imenu daruje, in zhista daritev opravlja. Malah. 1, 11.

Šveta masha je nekervava daritev nove

*) Anweisung zu einem wahrhaft christlichen Leben. Sinzel.

saveše, vedni spomin kervave daritve, ki jo je **Jesuf Kristuf** na svetim krishi opravil. **Šveta** masha se imenuje *daritev*, ker se v nji telo in kri **Jesufa Kristufa** na altarji **Bogu Vſhigamo-**gozhnemu daruje. Imenuje se *nekervava daritev*, ker se v nji ne preлива kri, kakor se je prelivala na svetim krishi. — **Šveta** masha je ravno tiſta daritev, ktero je **Jesuf Kristuf** na krishi doperneſel; le v darovanji je raslozhik: na krishi je **Jesuf Kristuf** svojo kri prelil; v sveti mashi se kri ne preлива.

Ta daritev je naj vikſhi in edina daritev noviga sakona; pomaga vernim, se tesbay ſidanjiga in prihodnjiga shivljenja snebiti; je shivim in mertvim v vizah v odpufhanjé grehov. Ta je daritev, ktere podoba je bila ſhe v ſtari ſaveſi v **Melkisedekovi** daritvi in v velikonozhnim jagnjetu; je daritev, ki bo ſhe le konez ſvetá jenjala; ta daritev je sdaj nameſti toliko daritev judovſke poſtave.

To daritev je **Jesuf** per ſadnji vezherji poſtaval. 1. Je vſel kruh in kelih s vinam; 2. je oboje poſvetil, in je ſgovoril v kruh beſede: To je moje telo; in v kelih: To je kelih moje kervi; 3. je dal oboje prizhijozhim **Apoſteljnam** vſhiti; 4. je ſapovedal: To delajte v moj ſpomin! — **Jesuf Kristuf** je daritev ſvete mashe poſtaval: 1. De je ſvoji zerkvi pravi in reſni-zhin dar do konza ſvetá ſapuſtil; 2. de je vedni ſpomin nekervave daritve v ſvoji zerkvi ohranil; 3. de nam je ſoſebno ſnamnje ſvoje neſkonzhne ljubesni dal.

Per sveti mashi se nevidno daruje **Jesuf Kristuf** sam svojimu nebeskemu **Ozhetu**, vidno pa opravlja to daritev **maschnik**. On ravno to dela, kar je **Jesuf** per sadnji vezherji storil; **1.** vsame kruh in kelih s vinam; **2.** oboje posveti, in sgovori v nji besede **Kristufove**, po kterih se kruh in vino v **Kristufovo** telo in njegovo kri spremeni; **3.** vshije sam **Jesufovo** telo in njegovo presveto **Reshnjo** kri, in da oboje pod podobno kruha tudi vernim vshiti, kedar jih obhaja.

Maschnik opravlja daritev svete mashe: **1.** de sposna boshje naj vikshi gospostvo in oblast zhes vse stvari; **2.** de **Bogu** sa vse njegove dobre hvali; **3.** de od **Boga** odpufhanje grehov sprosi; **4.** de bi od **Boga** vse milosti dosegli, kterih smo potrebni. **Šveta** masha je tedaj zhahtitev, hvallitev, spravitev in profitev. **Šveta** masha se sme le **Bogu** samimu darovati. Daruje se tudi v zhaht in spomin **Švetnikov**; vender **maschnik** ne daruje **Švetnikom**, ampak **Bogu** samimu. — V zhaht **Švetnikov** se sveta masha opravlja: **1.** **Boga** sa gnade sahvaliti, ktere je **Švetnikom** delil; **2.** **Švetnike** v pomozh klizati, de bi svojo proshnjo s nashimi molitvami fklenili; **3.** na njih zhednost spomniti in k nasledovanju spodbuditi. To sveto daritev **maschnik** opravlja sa shive in mertve.

Bodi per zeli mashi, to je dolshnost. Ni pa opravljeno, le prizhijozhi biti, ko se sveta masha bere, temuzh sveta masha se mora flihati svestó, poboshno in spodobno. Ne bodi rasmishljen, glej na dele svete mashe, tvoj duh

naj v Boga bo samaknjen. — Boga per sveti mafhi môli; sahvati se mu sa prejete dobrote; profi ga novih gnad; obshaluj svoje grehe, in refnizhno fkleni se poboljshati. Lepo se savedi, ne ogleduj se okoli febe, in vari se vfake ne-spodobnosti.

Poglavitni deli svete mafhe fo: Evangelii, darovanje, povsdigovanje in savshivanje. — Per evangeliu vftani, in sasnamnjaj se s fvetim kri-shem; spomni se, de je tvoja dolshnost, nauke fvetiga evangelija pred zelim fvetam fposnati, braniti in po njih shiveti. — Per darovanju svoje misli s mafhnikovimi mislimi fkleni, in daruj se Bogu; obljubi mu namrezh, de bofh vse dufhne in telefne mozhi v dobro obrazhal, k zhimur ti jih je on dal. — Per povsdigovanju poklekni; môli Jesufa pod podobama kruha in vina; in med terkanjem na perfi fposnaj, de fo tudi tvoji grehi krivi Kristusove smerti; obshaluj jih, in obudi vero, upanje in ljubeshin. — Ako per obhajilu mafhnika ne grefh k obhajilu, obhajaj se po duhovno; obudi namrezh gorezhe shelje, telo Jesufa Kristufa vredno prejeti, in ftori torej terdni sklepe, se vfaziga greha fkerbno varovati in le Jesufu shiveti.

Koliko gnad bi od Boga sadobil, ko bi ne le ob nedeljah in prasnkih, ampak tudi ob delavnkih per sveti mafhi bil, ako utegnefh!

She nektere besede od svete mafhe.

Daritev svete mafhe je, kakor pravi sveti Franzhifhk Salesjan, solnze vfih fvetih opravil,

nar bolj popolnoma shgavni, ljubivni, veselivni in hvalivni dar, kteriga nar vikfhi mafhnik, **Jesuf Kristuf**, fvojimu nebeskimu **Ozhetu** sam daruje, in v kterim on svoje sveto vzhlovezhenje s vsm nefkonzhno visokim saflushenjem fvojiga shivljenja in smerti ponovi; in s tim boshje **Bitje** nefkonzhno veliko bolj rasveseli, ljubi in povelizha, kakor ga vfi **Angelji** in **Švetniki** vse vezhne zhase veselijo, ljubijo in zhafté. Sakaj v njem, kakor v nar zhfitejshim ogledalu in shivi odpodobi ozhetoviga **Biftva**, gleda **Ozhe** svojo nefkonzhno lepoto in popolnamoft, ktera mu vse vezhne zhase neismerno svelizhanje dela; in to gledanje ga nefkonzhno bolj veseli, kakor zhaft in hvala nar bolj popolnoma stvarí, ko bi bilo tudi njih fhtevilo bres konza.

Daritev svete mafhe je nar vikfhi daritev ljubesni **Jesufa Kristufa**. Ker ravno kakor se je on is nefkonzhne ljubesni do nebeshkiga **Ozhetu** vzhlovezhil, zhlovefhki rod odkupiti; tako je tudi is nefkonzhne ljubesni to daritev postavil pred svojo smertjo, de sveta zerkev, ki je is njegove kervi sraftla, po njem **Narvishimu Velizhastvu** od solnzhniga is-hoda do solnzhniga sahoda vreden dar opravlja. V ti daritvi se on sam s nami, in namesto naf fvojimu nebeskimu **Ozhetu** daruje; s nami in sa naf profi, s fvojim nefkonzhnim saflushenjem, s svojo ljubesnijo, hvalo in zhefhenjem nafhe nedostatke domestuje. Mi smo njegovi odrefheni, in duhovni udje njegoviga telefa; zhe se torej per sveti mafhi s

njim fklenemo, on nafhe darovanje in molitve sprejme, jih s svojim darovanjem in molitvami v eno slije, — jih s svojim nefkonzhnim saflushenjem slepfha in svikfha, de fo vredne ljubeshni nebefhkiga Ozheta, in vezhniga shivljenja.

Po tim fodi, kóliko je saflushenje ene fame fвете mafhe! S enim famim daram fвете mafhe dafh boshji Vifokofti vezhi hvalo, fветеjfhí zhefhenje, molitev, sahvalo in ljubeshin, kot bi mu vse dobre dela tvojiga shivljenja, kot bi mu nebo in semlja bres Šinu boshjiga samogla dati, zhe fe v refnizi s Jefufam fkleneffh, in njega s poboshnoftjo in is zeliga ferza Bogu darujefh. Kakor je nekdej na krishi molil, moli tudi sdaj sa te; glasno klizhejo snamnja njegovih fvetih ran sa odpufhanje tvojih grehov; sa te tezhe njegova fвета krí na altarji, in tvojo duffho ozhifhuje in posvezhuje; on zhaftí, profi, ljubi in hvali namefti tebe fvojiga nebefhkiga Ozheta.

Daritev fвете mafhe ima nefkonzhno veliko vezhi mozh, de samore vse kasni ali fhtrafinge greha sbrifati, miloft in ljubeshin boshjo perdobiti, in zelò zhafne dobrote tiga shivljenja dofefhi, kakor vse molitve sunej mafhe. Sakaj Bog ni neobzhutljiv, de bi sa daritev nefkonzhne zene, ki fe mu s vernim ferzam dopernefe, ne uflifhal molitve fvojih vernih, kateri fe permafhi snajdejo, in sa ktere mafhnik per altarji, in Jefuf Kristuf fam posebej profi. Torej Tridenfhki Sbor na ravnoft rezhe, „de je ta daritev refnizhna fpravna daritev, in de, ako fe s perpravljanim ferzam in v pravi véri, s ftraham

in spofhtovanjem Gospod Bogu fkefano in fpo-
korno perblishamo, po nji ufmiljenje in vse febi
potrebne milofti in pomozh dofeshemo. Sakaj
Bog, nafh Gospod, kteriga ti darovi utolashijo,
dodeli miloft in duha pokore.“

Ne mudi tedaj, ako ti je mogozhe, vfak
dan per fveti mafhi biti, per ti fveti in popol-
nama daritvi. Islij ferze pred fvojim Odrefhe-
nikam; moli ga s ljubesni polnim ferzam, in
prejmi ga duhovno v fvoje ferze; sakaj on le
sato pride, de bi se tebi s fvojim nefkonzhnim
saflushenjem dal. Ako si grefhnik, profi, de ti
bo gnado in ferzhnost dal, fe v sakramentu fv.
pokore vfih grehov ozhiftiti.

Šveti Franzhifhk Šalesjan Filoteji od fвете
mafhe fhe tole govori:

Vifokofveta daritev fвете mafhe je v ref-
nizi dufha poboshnosti in fredina kerfhanfke vere,
ktere se vse njene fkrivnosti in vse poflave sa-
devajo. Je nesapopadljiva fkrivnost boshje lju-
besni, po kteri se nam shivi Jefuf Kristuf da,
in nam obilno in perjasno deli fvoje imenitne
gnade.

Zhe fi v tazih okolifhinah, moj kristjan!
persadevaj fi, kakor morefh zhafa dobiti, de
bofh vfak dan per mafhi s mafhnikam dar
fvojiga Svelizharja daroval nebefhkimu Ozhetu,
sa se in sa zelo fveto zerkev. Po fprizhevanji
fvetiga Krisoftoma je per mafhi veliko fhteвило
Angeljev, kteri s fvojo prizhijozhnostjo to pre-
fveto darovanje obhajajo. Zhe se tedaj s njimi
v duhu fklenemo, je gotovo, de se boshji bla-

goslov ali shegen vedno na naf rasliva, dokler ste povelizhana in vojskovavna zerkev po Jesufu v tim svetim opraviu fklenjene, nam v njem in po njem ferze nebeshkiga Ozheta nakloniti, in naf njegoviga nefkonzhniga usmiljenja vdeleshiti. Blagor dushi, ktera s refnizhno in ferzhno poboshnostjo k tako visokimu namenu kej perpomore!

Ako pak ne morefh telefno v zerkev iti, pojdi v duhu, in bodi v duhu per sveti mafhi! Po takim samorefh ob vsaki uri svoje ferze na altar poloshiti, svoj namen s namenam mafhnika fkleniti, in v svojim ferzu ravno tiste zhutila obuditi, ktere bi obudil, ko bi ref v zerkvi bil.

Nauk,

telefno ali pa le v duhu-vredno per sveti mafhi biti.

Ljubi kristjan! de bofh vredno per sveti mafhi, preberi vezhkrat naslednji nauk, in persadevaj si ga ohraniti!

1. V sazhetku, prédinj mafhnik k altarji pride, se s njim perpravi, to je: spomni se, de si vprizho Boga, sposnaj svojo nevrednost, in profi odpufhenja grehov.

2. Od tistihmal, ko mafhnik k altarji perstopi, do Evangelija premifhluj prihod Jefusov na semljo, in njegovo shivljenje; stori to ne s filo ali s trudam, ampak s ljubesnijo in lahkoto, kakor vesh is svetih sgodb.

3. Od Evangelija do Kredo ali Vere se spomni, kako je **Jesuf** svoj sveti nauk osnanoval; odkritoferzhni fklep stori, de hozhefh v veri **Jesufovih** naukov, v spolnovanji bosbje besede, in v obzhini svete katolifhke zerkve shiveti in umreti.

4. Od Vere do Pater nofter ali Ozhenafha, premifhluj fkrivnosti terpljenja in smerti nashiga **Svelizharja Jesufa Kristufa**, ker vse to se fkrivnostno v ti sveti daritvi v refnizi in na tanko ponavlja. Daruj tedaj, s mafhnikom in s vsm ljudftvam fklenjen, njegovo terpljenje in smert **Bogu**, **Ozhetu** usmiljenja, njemu v zhaft, in svoji dushi v svelizhanje.

5. Od Ozhenafha do mafhnikoviga Obhajila obudi gorezhe shelje, se s **Jesufam** v vezhni ljubeshni fkleniti.

6. Od mafhnikoviga Obhajila do konza mafhe Boga hvali sa nefkonzhno dobroto, de nam je dal svojiga edinorojeniga **Šina**, kateri se je sa naf vzhlovezhil, sa naf shivel, terpel in umerl; sahvali ga sa nesapopadljivo ljubeshen, ktero nam fkasuje v visoki daritvi svete mafhe; in ferzhno ga profi, de bo miloftljiv in dobrotljiv tvojim starfhem, shlahti in vfi sveti zerkvi. Šprejmi ponishno in poboshno boshji blagoflov ali shegen, kateriga ti deli **Gospod Bog** po mafhniku, svojim flushabniku.

Te svete misli lahko obudifh vselej sraven roshenkranza ali drusih molitev svete mafhe, ktere imafh navado moliti.

Šveta mafha je ravno tista daritev, ktero

je **Jesuf Kristuf** na krishi opravljal, in ker je ta daritev ponavljanje in spomin kervave daritve na krishi; torej vselej per sveti mafhi faj en del njegoviga terpljenja premishlujmo in posebno pozhaftimo. V fak dan v tednu samoremo drugi del svoliti.

Premishluj, postavim, v **Pondeljik** nashiga **Svelizharja** na oljski gori, kako on v globoki shalosti in smertnih teshavah kervavi pot poti; po tim, kako fo per **Anatu** in **Kajfatu**, kjer je bil framotno sa uho udarjen, neufmiljeno s njim delali. — Profi sraven tiga **Boga** sa gnado, de bi mogel svoje strasti in poshelenja premagovati, in vse rasshalenja is ljubeshni do **Jesufa** voljno prenashati.

V **Torek** premishluj, kako **Herod** **Jesufa** sanizhuje, in kakor nespametniga sasmehuje; kako ga **Pilat** roparjem in rasbojnikam pershteva. — Obudi voljnost samiga sebe ponishevati, in naj ti ne de teshko, zhe ljudje druge zhes tebe povisshujejo.

V **Sredo** misli, kako neufmiljeno je bil tvoj **Gospod** **Jesuf** s stremeni sdelan in rastepen ali gajshlan, de ni vezh zhloveku bil podoben. Satajuj se, in pokori tudi ti svoje telo savolj tolikanj bolezhnih ran, ki jih je njegovo sveto telo prejelo; satiraj svojo termo, svojoglavnost in zhashtilakomnost, savolj shivih bolezhin, ktere fo mu delali ojsfri terni njegove krone.

V **Zhetertik** pojdi sa **Jesufam**, ki svoj krish nese, in nesh svoj lastni krish voljno sa njim. Ako ti svoj krish poterpeshljivo nesh, pomagash njemu krish neshi. Stopi s njim na goro **Golgata**, daruj se

tudi ti s njim vred na krishi, de bo zelo tvoje shivljenje njegov dar.

Ob Petkih si k ferzu vsemi sedem poslednjih besedi, ki jih je govoril s krisha, in govôri jih tudi ti s njim. Perporôzhi Bogu telo in dušho, premoshenje, dobro imé, sdravje, in vse, kar imash drasiga na semlji; in umri tudi po duhovno s njim, in shivi potem enako mertvimu bres nesmérne fkerbi in poshelenja po zhaftnih rezhéh.

Ob Šabotah se s Jesufam v grob polôshi, in se s njim pokôpaj. Misli si, de je svet sa te umerl, in ti sa svet. Pojdi tudi s Jesufam v predpekel, de s molitvijo in s odpuŝtki kakim dušham is viz pomagash. Tudi samoreŝh shalosti Marije Devize premishljevati in se njenih britkoŝt deleshniga storiti.

Ob Nedeljah premishljuj Svelizharja, kako on s zhaŝtitljivimi snamnji svojih ran vŝtaja; pojdi s svetim Obhajilam v njegovo ferze, in nikdar se vezh ne lozhi od njega!

Pomen altarja in njegove naprave.

1. Blagoflovljeni altar pomeni: *a*) miso poslednje vezherje, ktero je Kristuf, predinj je v smert ŝhel, s svojimi aposteljni obhajal; *b*) hrib Kalvarjo, na katerim se je Kristuf, kervava daritev, daroval svojimu nebeshkimu Ozhetu; *c*) terdnjava altarnih kamnov naŝ spomni edinosti in svese svete matere katoliŝhke zerkve, in svese zhloveŝtva s Bogam po Jesufu Kristufu. —

2. Ogrinjala ali platna per altarji pomenijo grobne savijala Svelizharja. — 3. Krish naf ne opomni famo Jesufoviga terpljenja in smerti na krishi, ampak tudi njegove smage nad greham in nad smertjo. — 4. Smed dveh svezhnikov pomeni eden Kristufa kakor luzh, ktera je svet rasvetlila; drugi pa nasnani vero v Jesufov Evangeli, in gorezho ljubedin do Boga in blishnjiga, s ktero bi imele nafhe ferza rasvetljene biti. — 5. Kelih pomeni Kristufov grob in britkost njegoviga terpljenja. — 6. Otiralo ali rutiza, s ktero se kelih obrifhe (purifikatori), pomeni sveto rutizo, s ktero se je kri Kristufovih svetih ran brifala. — 7. Boshja misiza (patena) pomeni Jesufov grobni kamen. — 8. Pokrivalo (pala), to je, majhno pokrivalize na fhtiri ogle, ki se na boshjo misizo dene, pomeni potni pert svete Veronike. — 9. Ogrinjalo kelha pomeni sagrinjalo v tempeljnu. — 10. Teléfnik (korporale), to je, belo platno, na katerim je sveta hostija poloshena, in kelih med mafho stoji, pomeni tiste platna, v ktere je bilo Kristufovo teló savito. — 11. Kruh in vino sta sveta vezherja Gosfpodova. — 12. Mafhnik je darovavez in opravlja vidno namesti Kristufa flushbo véliziga duhovna. — 13. Štreshej je namestnik vsiga ljudstva. — 14. Zherna kapiza ali pa tudi plata na glavi mafhnika naf opomni ternjeve krone, ki so jo rabeljni Kristufu na glavo bili pertifnili. — 15. Oglavniza ali beli pertizh, ki ga mafhnik zhes glavo spuští, ter s njim vrat savije, naf spomni tiftiga platna, s katerim so bile Jesufu

ozhi savesane. — 16. Mafhna frajza pomeni belo oblazhilo, s katerim je bil Jesus pred Herodam oblezhen, saframovan in v njim k Pilatu peljan. — 17. Paf, rokavniza (manipel) na levi roki, in obramniza (fhtola), ki jo mafhnik zhes obé rami obesi, in na perfih krishem perpnè, naf spomnijo svés in shelesij, s katerimi so bile telo, vrat in rame Svelizharja svesane in vklenjene, in v katerih je bil kakor hudodelnik po Jerusalemu vlazhen. — 18. Mafhni plajfh pomeni fhkerlatno oblazhilo, s katerim so Judje Jesufa bili ogernili. — 19. Krish na mafhnim plajfhu pomeni Jesusov krish, ki ga je na svojih ramah nefel, in na katerim je umerl. Krish na perfih naj opomne, de se ogledujmo v Jesufove stopinje, jih nasledovajmo, in savolj svojih grehov shalujmo; krish na herbtu pa, de teshave, ki nam jih drugi delajo, savolj Boga terpímo, grehe in smote blishnjiga pa s usmíljenjem objokujmo.

Pomen zerkvenih barv.

1. Bela barva pomeni ob vifozih prasnizih Jesufa Kristufa, njegovo vezhno vefelje in velizhaftvo; ob prasnizih Matere boshje pa pomeni fvitlost njene devifhke neomadeshane zhiftofti; ob dnevih fvetih sposnovavzov pa njih zhifto in nedolshno shivljenje. 2. Rudezhe pomeni ob prasnizih fvetiga Duha gorezhi ogenj ljubesni boshje, ki naj nafhe ferza napolnuje; ob dnevih fvetiga Krishna, Jesusovo na njim prelito fvelo Reshnjo

kri; ob dnevih svetih muzhenzov ali marternikov pomeni njih gorezho ljubesen do Jesusa, ki so kri sa sveto vero prelili in svoje shivljenje v smert dali. — 3. Seleno pomeni upanje, fredino med vero in ljubesnijo. Jemlje se — ako je masha od nedelje in ne od prasnika — od osmine svetih treh Kraljev do perve predpepelnizhne nedelje, in od binkofhtne osmine do Adventa. — 4. Vishnjevo pomeni pokoro in post, in nas mora opomniti, v postu in adventi samiga sebe satajevati, se s pokoro na visoke prasnike perpravljati in svoje misli k nebesam povsdigovati. — 5. Zherno, je barva shalosti per maslah sa dushe v vizah, in nam smert v spomin klizhe, ki nas obropa luzhi posemeljskiga shivljenja, in v temni grob pahne.

Šveta masha je vedno nekervavo obnovljevanje velike daritve, ki jo je Jesus Kristuf na krishi svojimu nebeshkimu Ozhetu opravil, in jo v njegov spomin maschnikam ponavljati sapovedal; savoljo tiga se spodobi, in je koriftno, de si vezhkrat nar manjsihi okolifhine k ferzu vsamemo, snamnje in pomen vsiga vemo, kar se tukej vidi in godi. Tako bomo veliko loshej svesto, poboshno in gorezhe per sveti mashi.

Molitve per sveti Mafhi *)

s premišljevanjem Kristusoviga terpljenja; posebno sa postni zhař in sa petke fkos leto.

Predinj se sveta Mafha sazhne.

V imenu Boga Ozheta, in řina, in fvetiga Duha. Amen.

Pred tvojim fvetim altarjem, o vřigamogozhni, vezhni Bog! klezhim, in shelim s spodobno zhařtjo per daritvi svete Mafhe biti, ki se bo sdaj tukej v britki spomin Jesufa Kristufa opravljala. Molim in hvalim te, o Bog! sa nefkonzhno ljubesen, de si nam svojiga edinorojeniga řina Jesufa Kristufa dal, de naf je odrefhil od vezhniga pogubljenja. Bres prenehanja nam, o Bog! dobrote dajesh; mi, tvoje nehvaleshne stvari, te pa bres prenehanja s grehi shalimo. Sdaj pa sposnam svojo hudobijo, in te prořim, bodi mi milofljiv, in ufmi se mene revniga greřhnika. Daj mi gnado, de bom sdaj per sveti Mafhi fkrivnoř preřvetiga terpljenja Jesufa Kristufa vredno premišljeval, in vse saupanje v njegovo nefkonzhno sařlushenje řtavil, kteri se tukaj na altarji daruje tebi, o nebefhki Ozhe! řprejmi to preřveto daritev v sařvalo sa vse dobrote in milofsti, kar si mi jih delil vse moje dni. řprejmi jo v sadofstenje sa vse moje grehe.

*) Ekferzizije Mihaela Hofmana 1839 v Ljubljani.

Šprejmi jo tudi kakor ponishno profhnjo pomozhi v vseh mojih potrebah, slasti pa v mojih dušnih teshavah, kedar bom poslednjo uro svojiga shivljenja k tebi klizal. — **O** vsigamogozhni, dobrotljivi **Bog!** skashi milost in pomozh mojim staršem, bratam in sestram, moji porodovini, in vsem mojim dobrotnikom, mojim prijatlam in neprijatlam, ter vsem, kateri sa me molijo, ali kateri so se v mojo molitev perporozhili. **U**smili se tudi savolj te presvete daritve vernih duh v vizah, de bodo po saflushenji **Jesusa Kristusa** terpljenja rešene, per tebi nebeshko veselje vekomej vshivale.

O sveta Marija, visoko zhešhena boshja mati! profi sa me per svojim boshjim **Šinu**, de bom njegovo sveto terpljenje svešto premišljeval, ter se njegoviga nekonzhniga saflushenja vredniga storil. **Amen.**

V sazhetku svete Mashe.

Profhnja k Jesusu.

Hvaljen in zhešhen bodi, o usmiljeni **Jesuf!** sa neismerno ljubesen, ktera te je nagnila, is nebel na semljo priti, in sa nas revne greshnike svoje drago shivljenje dati. **O** kolikanj nas ljubish, de tudi sdaj na mashnikove besede s dušho in s telesam, s kervjo in s mesam, po boshji in zhloveshki natori k nam pridešh, ter nashe molitve, shelje in sdihovanja sprejemlješh! **P**oslušhaj, o dobrotljivi **Odrešenik!** tudi moje sdihovanje, in moja molitev naj ti bo prijetna in dopadljiva. **S**ahvalim te sa tvoje britkošti na

óljski gori. She takrat si v duhu vidil in zhu-til strašno terpljenje na krishi in grenko smert, ktero si pohlevno preterpel, in rasshaljeno pravizo boshjo potolashil. Kako grenek je bil kelih, ki si ga sa nafhe grehe pil! Šhalofna do smerti je bila od preobilne britkosti tvoja dufha; padel si na kolena, in do semlje fklonjen svojiga nebeshkiga Ozheta molil. Perklonjeni mafhnik pred altarjem me spomni tiste s terpljenjem preobloshene nozhi, v kateri si s kervavim potam svojiga obrasa trikrat nebeshkiga Ozheta profil, de naj kelih terpljenja od tebe vsame. Daruj sdaj sa-me greshnika, o preljubesnivi Jesuf! te britkosti in teshave, ki si jih na óljski gori terpel, svojimu nebeshkimu Ozhetu, de bom v britkosti, krishih in teshavah stanovitno v Boga saupal, in de bom vselej, kedarkoli te bom pomozki in polajshanja v terpljenji profil, tudi po tvojim sgledu, popolnoma srozhen v boshjo voljo, rekel: Ozhe! ne moja, ampak tvoja volja se sgódi!

Moj nebeshki Ozhe! s ponishnim spofhtovanjem ti darujem tisto nozh teshkiga terpljenja, v kateri je tvoj boshji Šin na óljski gori molil, in smertne britkosti terpel. Prosim te, daj mi po svetosti te imenitne fkrivnosti, mozh in ferzhnost v mojim terpljenji, de ne sgubim saupanja in poterpeshljivosti, temuzh de sposnam, de sim s svojimi grehi she veliko vezh hudiga saflushil. Têpi me tukej, o Bog! le v vezhnosti mi persanesi. Amen.

Per darovanji.

O vfigamogozhni vezhni Bog! fklenem se s tisto perferzhno ljubesnijo, s katero ti je **Jesuf** svoje grenko terpljenje v odrefhenje vsih ljudi daroval, in ti darujem tudi jest s mafhnikam kruh in vino, kakor nekdej **Melkisedek**. O, glej perjasno na leté darí, ki bodo po mafhnikovih befedah v presveto telo, in v presveto kri **Jesufa Kristufa** spremenjeni. Daj, de bo ta daritev meni in vřim tukej sbranim v vezhno shivljenje, po **Jesufu Kristufu Gospodu** nafhim. Amen.

Kako veliko je tvoje ufmiljenje, moj **Jesuf**! S svojo drago kervjo si saveso storil med nami in med **Bogam**, de fmemo **Boga** imenovati svojiga **Ozheta**! O de bi pazh vsi ljudje sposnali to dobroto, in te ljubili is zeliga ferza! ker tvoja smert nam je odperla kraljestvo tvojiga nebesh-kiga **Ozheta**; tvoje saflushenje naf je s njim sferjasnilo, de se fmemo v vsih potrebah k njemu obrniti, bres strahu vsiga profiti, kar nam je v svelizhanje, in terdno upati, de nam bo tudi ref vse potrebne rezhi dal, zhe ga bomo v tvojim imenu, o **Jesuf**! in savolj tvojiga saflushenja profili.

V fvetim imenu **Jesufovim** te tedaj profim, o ufmiljeni **Bog**! dodeli mi spokorno ferze, de bom v britkořti svoje dufhe objokoval tiste dni, ktere fim v grehah preshivel. Nafhi grehi, o **Jesuf**! so te trinogam isdali; nafhi grehi so te ozhitno sanizhevali, so te v liza bili, in so v tvoji presveti obras pljuvali. Nezhifořt je tvoje

sveto telo do nasiga flekla, s fhibami bila, in neufmiljeno rasmefarila. Nezhimernost in gerda prevsetnost ti je ternjevo krono na presveto glavo pofadila in pertifnila. Opravljivost ti je sanizhljiv plajfh ogernila, terft v roke dala, in te ljudstvu neufmiljeno krishati isrozhila.

O moj Bog! kako grosno fim grefhil, de fim grehu shivel, sa tvojo perjasnost in ljubestin pa nifim maral! Ti pa vender nozhesh smerti grefhnika, ampak, de se fpokori, in ga s tako perferzhno ozhetovsko ljubesnijo k pokori vabifh. Tudi mene klizesh, de naj se spreobernem, in ne bom pogubljen. S ferzhno shalostjo savolj storjenih grehov se torej k tebi vernem, in te ponishno profim: osri se milostljivo na me, kakor si se bil oserl na Petra, in dodeli mi fpokorjeniga duha, de bom sposnal velikost svojih grehov, in is ljubestni do tebe savolj njih shaloval, ter milost in usmiljenje per tvoji dobroti najdel. Amen.

Per sanktufu.

Molimo in zhaftimo te, o usmiljeni Bog! po Jesufu Kristufu, tvojim preljubesnivim Šinu, kateri je sa naf teshki krish na svoje morifhe nefel, in se v nesnanih bolezhinah na-nj puftil perbiti. O v kako revnim ftanu je Odreshnik fvetá na krishi vífel, in ze le tri ure na krishi nedolshno kri prelival! Terpel je neisrezhene bolezhine, in fzurkama je presveta refhnja kri tekla is njegovih rók in nog. Ta prezhaftitljiva fkrivnost se sdaj tukej na altarji ponavlja. Bog

Šin, ravno tisti, ki je krishan bil, bo is nebéf doli perfhel, in v podobah kruha in vina ga bo-mo molili, shiviga Jesufa. Savoljo tiga te s ponishnim ferzam hvalimo, zhaštimo in molimo, o Gospod, vezhni Bog! po ravno tim Jesufu Kristufu, Gospodu nashim, po katerim angelji in vikfhi angelji tvojo visokost zhašté, in nebesfke mozhi tvojo mogozhnoft molijo ; po katerim tudi Kerubi in Šerafi s enim glasam tvoje velizhaftvo in zhaft osnanujejo. S njih petjem tudi jes svoj glas fklenem, in rezhem s veseljem in zheshe-njem: Švet, fvet, fvet je Bog, Gospod vojsk-nih trum! Zheshen bodi po vishavah! hvaljen bodi Jesuf, Šin boshji, kateri pride v imenu Go-spodovim! zheshen bodi po vishavah!

Per povsdigovanji presvetiga reshnjiga Telefa.

O Jesuf, Jagnje boshje, ki odjemljesh grehe fvetá, osri se na me, in sbrifhi moje grehe! O moj dobrotljivi Jesuf! daj mi terdno vero, stanovitno upanje in gorezho ljubesin.

Per povsdigovanji presvete reshnje Kervi.

O prava, shiva kri mojiga Odfeshenika Jesufa Kristufa! ki si na lesu fvetiga krisha sa moje grehe tekla, s nar ponishnisthim zheshenjem te molim, in s fkefanim ferzam prosim, o moj Svelizhar! odpufti mi moje grehe! O Jesuf! tebi shivim. O Jesuf! tebi umerjem. O Jesuf! tvoj shelim biti shiv in mertev.

Po povsdigovanji.

Vezhni Bog! vfigamogozhni Gospod! tukej

na altarji leshi sdej nar zhistejfhi boshje Jagnje, Jesuf nash Svelizhar, kateri se je na fvetim krishi sa naf daroval. Po tem Gospodu Jesufu Kristufu te molimo, in fklenemo svoje zhesfhenje s angeljskimi trumami, in s mnoshizo svelizhanih duhov, ki fo tukej okoli altarja sbrani, in tebe hvalijo, zhasfé in molijo. **S** letémi tudi jest nevredin gresfhnik klizhem: **S**vet, fvet, fvet si ti, nash **Bog!** zhesfheno in hvaljeno bodi tvoje pefveto imé!

O moj **Bog!** ko bi te pazh s gorezho ljubesnijo **S**erafov samogel ljubiti! Ali fposnam, de fim revna stvar in velik gresfhnik, in fhe vreden nisim, de bi tebe smel ljubiti. Torej prosim tebe nefkonzhno ufmljeniga, tukej prizhijozhiga **Boga**, ozhifiti moje ferze, de te bom sanaprej s zhifitim ferzam in zhes vse ljubil, in tudi po Jesufovi sapovedi vsim sovrashnikam odpustil, ter jih is ferza ljubil. Moje ozhi naj le mojiga **Odfesfhenika** gledajo, kateri je umirajozh na krishi saklizal: **Ozhe**, odpusti jim!

O moj **Jesuf!** v duhu bom pod tvojim krishem stal, in svoje grehe objokoval, savolj katerih si radovoljno, in tako sanizhevan umerl. **O** **S**in boshji, in **S**in devize **Marije!** kako neisrezheno veliko britkost in shalost je tvoje ljubesni polno ferze obzhutilo, kedar si svojo vfo objokano matter pod krishem sagledal, ter jo fvetimu **Janesu** perporozhil!

O ufmljeni **Odfesfhenik!** tukej na **Altarji** si fhe smirej ravno tifti **Bog** in zhlovek fkupej, kateri si nekdej sraven fpokorniga hudodelnika na

krishi umerl, in mu fhe umirajozh grehe odpuštil. Prosim te, dodeli tudi meni ob moji smertni uri vesele besede sašlifhati: „Šhe danes bošh s meno v raji.“ O usmiljeni Jesuf! kje bi se mogel ješt réven grešhnik rajšhi muditi, kot pod tvojim krishem? Kje bi samogel s vezhim saupanjem pozhivati, kot sraven tvojiga sa-me prebodeni-ga ljubijozhiga ferza? Tudi, zhe nebesški Ozhe moje prošnje ne ušlifhi; kedar je viditi, de so nebefa mojimu sdihovanju saklenjene, se bom spomnil, de si tudi ti na krishi klizal: *Moj Bog, moj Bog! sakaj si me sapuštil!* V boshjo voljo se bom podal, pa vender štanovitno prošil, dokler me Bog po nekonzhni milosti mojih nadlog in teshav ne réšhi.

Preljubesnivi Jesuf! s shaloštjo je moje ferze napolnjeno, kedar te v nar štrašhnejšhim terpljenji na krishi flifhim klizati: „Šhejin sim!“ in ti potem sholza s jesiham smeshaniga podajo. Šposnam, de si hotel to grenko pijazho savoljo moje nesmernosti okúšiti. O usmiljeni Bog! daj mi gnado in pomozh vse poshelenje mesa premagati, in vse dolshnosti svojiga štanú svešto spolnovati, de bom samogel s Jesufam na krishi potolashen rezhi: „Dokonzhano je.“

Tvoj preljubi Šin, o nebesški Ozhe! je vse dokonzhal, kar je bilo potreba, de naš je odrešhil od vezhniga pogubljenja; dodeli, de njegova presveta kri sa moja dušho ne bo sglubljena. Tega te pohlevno prošim po ravno tem Jesufu Kristufu Gospodu našhim. Amen.

Per mafnikovim obhajilu.

O moj Jesuf! sdaj se spomnim tvojih sadnjih besedi, ko si s velikim glasom klizal: „Ozhe! v tvoje roke srozhim svojo dusho.“ S glasnim vpitjem si umerl, de so samogli vsi prizhijozhi flifhati, med tako neisrezhenim terpljenjem se je tvoja dusha lozhila od telefa. O Jesuf! prezhudna je bila tvoja smert. Veliko smed tih, ki so bili prizhe tvoje smerti, je grosa in strah obfhel. Na perfi so terkali, ter glasno klizali: „Ta, ki je umerl, je refnizhno boshji Šin!“

Tudi jest, o moj dobrotljivi Jesuf! na perfi terkam, in sposnam, de si pravi Šin boshji. Bodi mi milostljiv, in odpušti mi moje grehe. Po smerti je bilo tvoje presveto telo s krisha fneto in v grob polosheno. O de bi bil pazh jest sdaj vreden ravno to tvoje presveto telo savshiti! Ker pa te frezhe nisim vreden, te prosim, o Jesuf! pridi faj po duhovno v moje ferze! In ko bo ob moji smertni uri presveto Refhnje Teló k meni v popotnizo vezhniga shivljenja perneseno, takrat, o Jesuf! posveti ti fam mojo dusho, in jo stori vredno tebe vezhno vshivati. Kedar bom tvojo podobo, o krishani Jesuf! sadnjikrat na svoje umirajozhe ufta pertifnil, takrat vlij nebesfko tolashbo v moje ferze, de bom s saupanjem v boshje ufmiljenje samogel rezhi: „Ozhe! v tvoje roke srozhim svojo dusho!“

K shalofni materi boshji.

Šveta Marija, visoko zhefhena deviza! pre-

shaloftna si pod krishem stala, in ojster mezh bolezhin je tvojo dufho prebodel. — **O** terpezha mati! kakorkoli velika je bila takrat tvoja bolezhina, se vender nisi dala premakniti v svoji stanovitnosti, temuzh si terdno v Boga in njegovo vezhno modroft saupala. Prôfi sa-me, de tudi moja vera v Boga in njegovo modro previdnost nikdar ne oflabí in ne omaga, de bo moje saupanje takrat nar terdnejshi, kedar me bodo stifikale teshave in nadloge. **O** shaloftna in sapufhena mati! kakofhna bolezhina je tvoje ferze oblegla, kedar je bilo mertvo telo Jesufovo s fulizo prebodeno, ter je kri in voda is fhroke rane tekla! **O** kako globoko ti je fhinil mezh bolezhin v tvoje terpezhe ferze, kedar ti je bilo presveto telo tvojiga ljubesniviga Šina v narozhje polosheno! **K**ako obilne folse si tozhila per pogledu tako velikih ran, in s kakofhno filo je shaloft tvoje ferze tergala, ko je bil mertvi Jesuf k grobu nefen, in si se s njegovimi shaloftnimi perjatli sopet v Jerusalem vernila! **O** shaloftna mati! savoljo tiga britkiga terpljenja te prosim, sprôfi mi od Boga gnado refnizhne pokore, de presveta Refhnja kri Jesufova sa mojo dufho ne bo sguhljena. **O** perbeshalifhe grefhnikov! bodi ob moji sadnji uri moja pomozhniza. **O**berni svoje usmiljene ozhí na mojo revno dufho, kedar se bo od telefa lozhila, in bodi moja fredniza per svojim Šinu. **G**ovôri sa-me, de me bo miloftljivo fodil, in mojo dufho v nebefa vsel. **T**o mi sprofi, o nar ljubes-

nivfhi mati! po ravno tem **Jesufu Kristufu Gospodu** nashim. Amen.

Per blagoflovu.

O prefveta Trojiza! blagoflovi naf vse, ki smo tukej sbrani. Blagoflovi naf s svetim krišem, na katerim je **Jesuf Kristuf** umerl. Blagoflovi naf v imenu **Ozheta, Šina,** in svetiga **Duha.** Amen.

O moj **Bog!** sahvalim te sa veliko gnado, ktero si mi dodelil, ko si mi dal perloshnost, per daritvi svete mafhe biti. **Kakofhna** tolashba je sa-me, de sim samogel jest revni grefhnik s svojim **Bogam** govoriti! **To** gnado smo mi nevredni grefhniki s terpljenjem in smertjo **Jesufa Kristufa,** nashiga preljubiga **Svelizharja,** sadobili. **Torej** tudi po njem upamo vezhno shivljenje sadobiti. **O** dobrotljivi **Bog!** daj, de bom vselej, ko pogledam sveto britko martro, v nji to vidil, kar sim dolshan v nji viditi, namrezh, svojiga **Odrefhenika,** **Svelizharja** sveta, odpuhanje grehov, in saštavo vezhniga shivljenja.

O moj **Bog!** nikjer ne morem svojiga **Jesufa** blishe pred ozhmi imeti, kakor na altarji, per sveti mafhi. **Torej** te sahvalim sa to pre-jeto dobroto in te fhe enkrat prosim: daj, de bo ta presveti dar moji dufhi v svelizhanje! **Dodeli** tudi, de se bo blagoflov te presvete daritve zhes vse tiste raslil, sa ktere sim se posebno namenil moliti, in ktere tudi sdaj tvojimu usmiljenju in tvoji ozhetovski fkerbi perporozhim. **Prédenj** se bodo enkrat ob smertni uri moje ozhí

satifnile, naj bo takrat, o ljubesnivi Bog! she
moj sadnji pogled proti Jesufu obernjen, kterimu
is globozhine ferzá shelim svojo dufho sa veko-
mej srozhati.

To mi dodeli, o preljubesnivi Bog in Ozhe!
po Jesufu Kristufu, svojim Šinu, Gospodu na-
shim. Amen.

Poboshnost k materi boshji

sa

spreobernjenje grefnikov.

Molitev.

Ref je, de grefnik je nar nefrezhnifhi stvar
na semlji; pa ref je tudi, de je tvoje presveto
ferze, o ljubesniva mati Marija! ravno tudi nar
bolj revnim odperto, de bi v njim perbeshalifhe,
mir in tolashbo najdli. Tiga preprizhan, ponishno
pred teboj poklekнем, o perbeshalifhe vsih grefn-
nikov! luzh vsih smotenih! upanje vsih, ki so she
per bresnu vezhniga pogubljenja! in te s folsa-
mi in gorezhe profim, skashi svojo mozh, ktero
imash zhes zhloveshke ferza, in ljubessin, ktera
vse ljudi obfeshe, in perpelji revne grefnike k
fposnjanju njih nefrezhniga usmiljenja potrebniga
stanu! Poglej Mati! kako oni vsi mersli shivé
bres shive vere, s goljufnim saupanjem in bres
ljubesni, ter v nepokoji in revshini omagujejo.
Odpri jim ozhi, de vidijo v duhu strashno glo-

bozhino, ktera jih she fkorej poshira, de vidijo bolezhine, ktere jih v vezhnosti zhakajo, de bodo strepetali, de jih svelizhaven strah prefhine, ter sapušte grefhne pota, fe s fkefanim ferzam k nebeshkimu Ozhetu vernejo, kteri je svojiga Šinu na svet poslal, de bi vsi, ki v njega verjejo, in po njegovi volji shivé, ne bili pogubljeni, ampak vezhno shivljenje dosegli. — Štegni tedaj svojo roko, preljubljena in ljubijozha Mati, refhi grefhnike, ki she tónejo v viharnim morji hudobniga sveta, de ne bodo na vekomej pokonzhani! Islezi jih is te strafhne nevarnosti, in daj jim prostor v svojim presvetim ferzu, kteriga nikomur ne saklenesh, in nar revnishi in nesreznishi s nar ljubesnivshim usmiljenjem sprejmeljesh. Amen.

Lavretanfke Litanije.

Gospod usmili se!

Kriste usmili se!

Gospod usmili se!

Kriste flifhi naf!

Kriste uflifhi naf!

Ozhe nebeshki, vsigamogozhni Bog, usmili se naf!

Šin vsiga sveta refhnji Bog, usmili se naf!

Šveti Duh refnizhni Bog, usmili se naf!

Šveta Trojiza en sam Bog, usmili se naf!

Šveta Marija,

Šveta mati boshja,

Šveta deviz deviza,

Mati Kristufova,

sa naf Bo-
ga profi!

Mati milosti boshje,
 Mati prezhišta,
 Mati bres vsiga madesha,
 Mati nedolshna,
 Mati presveta,
 Mati ljubesniva,
 Mati prezhudna,
 Mati nashiga Štvarnika,
 Mati nashiga Ódreshenika,
 Deviza modra,
 Deviza zhaftitljiva,
 Deviza hvale vredna,
 Deviza mogozhna,
 Deviza usmiljena,
 Deviza verna,
 Podoba pravize,
 Šedesh modrosti boshje,
 Šazhetik nashiga veselja,
 Pofoda duhovna,
 Pofoda zhafti vredna,
 Pofoda vse svetoſti,
 Škrivnoſtna rosha,
 Turn kralja Davida,
 Turn flonokosteni,
 Hiſha slata,
 Škrinja miru in ſprave,
 Vrata nebeſhke,
 Sgodnja daniza,
 Sdravje bolnikov,
 Perbeſhalifhe greſhnikov,
 Troſhtarza ſhaloſtnih,
 Pomozh kriſtjanov,

sa naš Boga proſi!

Kraljiza angeljev,
 Kraljiza patrijarhov,
 Kraljiza prerokov,
 Kraljiza aposteljnov,
 Kraljiza marternikov,
 Kraljiza sposnovavzov,
 Kraljiza deviz,
 Kraljiza vsih svetnikov,

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh, sa-
 nesi nam, o Gospod!

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh, u-
 flifhi naš, o Gospod!

Jagnje boshje, ki grehe sveta odjemljesh, usmili
 se naš, o Gospod!

Kriste flifhi naš!

Kriste uflifhi naš!

Ozhe našh . . . Zhefhena . . .

Pod tvojo pomozh perbeshimo, o sveta boshja
 Porodniza! ne saversi našhjih proshenj v našhjih
 potrebah, temuzh refhi naš vfelej od vsih ne-
 varnost. O zhaftitljiva, o shegnana Deviza!
 našha Gospá, našha fredniza, našha besedniza!
 S svojim Šinam naš spravi, svojimu Šinu naš
 perporozhi, svojimu Šinu naš srozhi!

Ÿ. Prosi sa naš, sveta boshja Porodniza!

Ŕ. De bomo vredni obljud Kristusovih.

Molimo.

Dodéli nam, tvojim flushabnikam, profimo,
 Gospod Bog! de vedno sdravje na dušhi in te-
 léfu vshivamo, in de bomo po zhaftitih proshnjah

prešvete Marije vſelej devize od ſidanje ſhaloſti reſheni, in vezhniga veſelja deleſhni.

Ÿ. Proſi ſa naſ, ſveti Joſhef!

℞. De homo vredni obljud Kriftuſovih.

Molímo.

Naj nam, proſimo, Goſpod! ſafluſhenje ſhenina tvoje prešvete matere Marije pomaga, de kar naſha ſlaboſt ne premore, nam bode po njegovih proſhnjah dodeljeno. Amen.

Po litanijah môli trikrat:

Saneti, o Goſpod! ſaneti ſvojimu ljudſtvu, in ne ſerdi ſe nad nami vekomej.

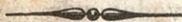
Ÿ. Špreoberni naſ, Bog naſh Svelizhar,

℞. In odverni od naſ ſvojo jeſo!

Dobrotljivi in uſmiljeni Bog! proſimo te, uſliſhi miloſtljivo naſhe proſhnje, ktere ſa ſvoje, vezhnimu pogubljenju naproti gredoſzhe brate, pohlevno pred tvojim ſvetim oblizhjem raſodenemo, de ſe bodo od ſvojih neſreznih smót, v ktere ſo ſaſhli, vernili, de bodo reſheni od vezhne ſmert; de, kjer je bil greh obiln, bo ſhe obilniſhi tvoja miloſt.

Molímo.

O Bog! ki ti je laſtno uſmiliti ſe vſelej in persaneſti, uſliſhi naſhe pohlévne proſhnje, de naſ in vſe tvoje ſluſhabnike, ktére gréhov ketina véſhe, miloſt tvoje dobrote odvéshe. Amen.

O b f é g.

	Štran.
Terpljenje pravizhnih	5
Pokora grešnikov	11
Vezhne reznize v sgledih	19
1. Svelizhanje duše	22
2. Greh	23
3. Šmert	24
4. Vezhnost	26
5. Šmert grešnika	31
6. Boshje fodbe	34
7. Zhaf milosti	35
8. Terpljenje	37
9. Ljubestin do blishnjiga — tudi do fovrashnikov	38
10. Dolshnosti staršev do otrok	39
11. Dolshnosti otrok do staršev	43
12. Nebefa	46
13. Nafledovanje Jesufa	47
Kratek nauk od daritve svete mafhe	53
Šhe nektere besede od svete mafhe	56
Nauk teléfno, ali pa le v duhu — vredno per sve- ti mafhi biti.	60
Pomen altarja in njegove naprave	63
Pomen zerkvenih barv	65
Molitve per sveti mafhi	67
Poboshnost k materi boshji sa spreobrnjenje greš- nikov	78

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...

1. ...
2. ...
3. ...
4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...
9. ...
10. ...

Faint, illegible text visible along the left edge of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

